

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

Syrští uprchlíci přišedší do Káhiry od jara 2011

Klára Jiráčková

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií
Studijní program Mezinárodní teritoriální studia
Studijní obor Blízkovýchodní studia

Bakalářská práce

Syrští uprchlíci přišedší do Káhiry od jara 2011

Klára Jiráčková

Vedoucí práce:

Mgr. Veronika Sobotková, Ph.D.

Katedra Blízkovýchodních studií

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2015

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé práce, doktorce Veronice Sobotkové, za její čas, připomínky a cenné rady, které mi věnovala v průběhu výzkumu i během psaní samotné práce.

Dále děkuji syrským uprchličkám a uprchlíkům, kteří byli ochotni zúčastnit se mého výzkumu a bez nichž by tato práce nemohla vzniknout.

Obsah

1. Úvod.....	1
1.1 Metodologie.....	3
2. Příklad a zabydlení.....	7
2.1 Důvody příchodu do Egypta.....	9
2.2 Rozmístění Syřanů v Egyptě a výběr lokality v Káhiře.....	10
2.3.1 Město 6. října.....	12
2.3.2 Medínať Nasr.....	13
2.3.3 Ar-Reháb.....	14
2.3.4 Al-Haram.....	14
3. Finanční zabezpečení.....	15
3.1 Obory práce.....	18
3.2 Příkladky při hledání zaměstnání.....	19
3.3 Srovnání zaměstnání v Sýrii a Egyptě.....	20
4. Vztahy s Egyptřany.....	23
4.1 Začlenění do egyptské společnosti.....	26
4.2 Aktivity a asociace pro syrské uprchlíky v Káhiře.....	27
4.3 Obrat v přístupu k Syřanům v Káhiře.....	28
4.4 Spokojenost s životem v Káhiře.....	31
4.4.1 Plány do budoucnosti.....	32
5. Závěr.....	34
6. Seznam použité literatury a pramenů.....	36
7. Resumé.....	41
8. Přílohy.....	42

1. Úvod

Zmínky o prvních syrských uprchlících se objevují již v dubnu 2011 krátce po vypuknutí konfliktu mezi syrskou vládou a opozicí. První velká vlna uprchlíků se vytvořila po útoku Syrské armády na městečko Talkalach, ležící pouhé 3 km od libanonských hranic. První syrští uprchlíci tedy směřovali po bojích 15. května 2011 do Libanonu.¹

S rozšiřujícím se konfliktem směřovaly další vlny uprchlíků do Turecka, Jordánska, Iráku a Egypta. Během čtyřletého konfliktu, který přerostl do občanské války, vyprodukovala Sýrie 7,6 miliónů vnitřně přesídlených uprchlíků² a téměř 4 miliony uprchlíků, kteří odešli do okolních zemí a Evropy.³ Syrští uprchlíci představují ohromný aktuální humanitární problém, který se bezprostředně dotýká i Evropy. Charakter syrských uprchlíků je v každé zemi rozdílný a jejich životní úroveň, styl života a integrace do společnosti se v každé lokalitě liší.

Syřané, kteří přišli do Egypta již na počátku konfliktu v roce 2011, měli v Egyptě příbuzné či jiné vazby, ať už obchodní či osobní. Emigranti přišli s finančními prostředky a byli schopni žít nezávislým životem na vlastní náklady. Jednalo se o lidi s vyšším vzděláním z vyšších společenských vrstev, pro které nebylo problémem sehnat si zaměstnání či být samoživitelem.⁴ Přítomnost Syřanů v Káhiře jsem zaznamenala již při svém studijním pobytu na tamější univerzitě v průběhu jara 2012, šlo ale pouze o pár náhodně potkaných jedinců. K sepsání práce mě motivoval vývoj syrské komunity, kdy jsem pouze o rok později, v srpnu 2013, pozorovala, že v káhirských ulicích se objevily četné syrské restaurace a obchody.

Cílem mé práce je obeznámení se situací a osudy syrských uprchlíků v Káhiře, kteří tam přicházejí v reakci na syrský konflikt od jara 2011. Práce má prostudovat

1 The Syrian refugee crisis begins: Up to 5000 refugees flee to Lebanon. *Syrian Refugees*. Duben 2011.

2 Conflict: At Least 7,600,000 internally displaced. *Internal Displacement Monitoring Center*. Prosinec 2014.

3 Syria Regional Refugee Response. *UNHCR*. 14. 4. 2015.

4 Joint Assessment for Syrian Refugees in Egypt. *UNHCR*. Listopad 2013.

pravdivost daných hypotéz a zodpovědět výzkumné otázky:

- *Syrští uprchlíci se z hlediska lokace budou vyskytovat v určité čtvrti. Kdy a z jakého důvodu přišli do Káhiry? Sdružují se syrští uprchlíci v určité čtvrti?*
- *Syrští uprchlíci se snaží zajistit si sami svůj příjem.*
- *Snaží se zapojit do sociálního života egyptské společnosti? Snaží se navázat a zlepšit vztahy s Egyptany?*
- *Přístup Egyptanů k Syřanům se spolu s politickými událostmi zhoršuje.*
- *Jaké mají Syřané plány do budoucnosti?*

Práce je členěna do tří kapitol, které jsou seřazeny dle logické časové následnosti. První kapitola se zabývá příchodem syrských uprchlíků do Egypta. Uvádí statistiky syrských uprchlíků v časové linii a vývoj v počtu příchozích. Zabývá se důvody, které motivovaly Syřany při výběru Egypta k azylu a seznamuje s rozmístěním syrských uprchlíků jak v Egyptě, tak i v rámci Káhiry, kde popisuje oblíbené čtvrti, v nichž se Syřané usidlují. V druhé kapitole se zaměřím na ekonomickou situaci uprchlíků, jejich zaměstnanost, obory, ve kterých pracují. Uvedu překážky, jimž Syřané při hledání práce čelí a také srovnání jejich pracovní činnosti v Sýrii a Egyptě. Největší důraz kladu na následující kapitolu, která se zabývá vztahy s Egyptany, začleněním do majoritní společnosti a také na obrat, ke kterému došlo v přístupu vůči Syřanům v létě 2013. Práce je zakončena celkovou spokojeností uprchlíků s azylem v Káhiře a jejich plány do budoucnosti.

Práce přináší komplexní obraz syrských uprchlíků v rámci káhirské společnosti. Zároveň přináší obraz uprchlíků urbanistického charakteru, kteří nežijí životem uprchlických táborů. Získané poznatky mohou sloužit k seznámení se

s podmínkami a problémy uprchlíků v daném regionu, při dalším výzkumu komunity syrských uprchlíků a v práci se zmiňovanou skupinou.

Pro přepis z arabštiny je v práci použita norma uvedená v *Duchovních cestách islámu*⁵ od Luboše Kropáčka, s rozdílem, že arabskou hrdelnici °ajn (°) přepisují i na začátku jmen. Pokud jsou místopisné názvy počestěné, budu se držet české verze. Cizojazyčné názvy uvádím v textu kurzivou.

Na závěr je třeba objasnit volbu při stylizaci popisu respondentů. V poznámkách uvádím u respondenta základní informace (pohlaví, věk, datum rozhovoru). V některých kapitolách uvádím i dodatečné informace důležité pro potřeby dané kapitoly. V kapitole zabývající se bydlením lokalitu respondenta, u finančního zajištění, zda jsou zaměstnaní.

1.1 Metodologie

Práce kombinuje jak primární, tak sekundární zdroje. Důležité byly především primární zdroje, zachycující individuální pohled na problematiku. Výzkum, jemuž předcházela studie terénu, je založený na zakotvené teorii⁶ za pomoci induktivní metody, kdy proběhlo nejdřív pozorování terénu a zkoumání pravidelností, na jejichž základě byly vytvořené hypotézy a zapracovány informace z médií. Analýza dat byla prováděna průběžně a výsledky byly postupně doplňovány novými postřehy.⁷ Vzhledem k citlivému tématu jsem u Syřanů, které jsem již dříve znala, ověřovala ochotu spolupracovat. Po kladném ohlasu jsem se vydala do terénu.

Z primárních zdrojů jsem použila:

1) Kvalitativní výzkum – k jeho volbě jsem přistoupila z důvodu autentického zachycení subjektivního vnímání situace Syřany a dosažení adekvátní hloubky

5 KROPÁČEK, L. *Duchovní cesty islámu*, str. 275.

6 STRAUSS, A. a CORBIN, J. *Základy kvalitativního výzkumu*, str. 14.

7 HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace*, str. 50.

výsledků. Výzkum probíhal pomocí semi-strukturovaných rozhovorů na bázi face to face,⁸ s použitím sémantického diferenciálu, obrázků s bublinkovou technikou a obrázků s nedokončenou odpovědí. Všechny rozhovory proběhly osobně především v kavárnách, ale i na pracovištích či domácnostech respondentů. V průběhu výzkumu byly otázky z diskuzního skriptu⁹ upraveny jen lehce, některé byly prohloubeny, minimum pak zcela vynecháno, po zjištění, že nepřináší žádné nové výsledky. Přestože jsem se u každého rozhovoru držela osnovy dané skriptem, detailně jsem se zaměřovala na různé oblasti podle věku, zkušeností i pohlaví jedince. Ačkoli jsem kvalitativní metodou obsáhla jen omezenou skupinu respondentů, docílila jsem důkladného prozkoumání příběhů jednotlivých osob, jejichž důvěru jsem si získala. Ve výpovědích tudíž kromě slov figurují i pocity a reakce dotyčných. Pro povahu kvalitativního výzkumu nemohou být výsledky generalizovány na celou populaci uprchlíků. Navíc ačkoli byli respondenti otevření a souhlasili s publikováním výpovědí, jen stěží mluvili o negativních věcech spojených s jejich životem v Káhiře.

2) Zúčastněné a nezúčastněné pozorování – zúčastněné pozorování proběhlo v rámci kulturního centra a v domově rodiny, s níž jsem měla možnost strávit víkendový den. Pozorovala jsem tak chování zkoumaných jedinců během každodenních aktivit v jejich přirozeném prostředí.¹⁰ Nezúčastněné pozorování jsem aplikovala při návštěvách syrských oblastí a míst v blízkosti humanitárních pracovišť.

Terénní výzkum byl realizován od října do konce prosince 2014. Během prvních pěti týdnů proběhlo pozorování, vytipování vhodných lokalit a kontaktování možných respondentů. Přípravy výzkumu byly ztíženy ztrátou kontaktů na Syřany, které jsem v Káhiře znala, z důvodu jejich emigrace do Evropy. Navázat kontakt se syřskou komunitou bylo obtížné, protože je velmi uzavřená a také opatrná vůči neznámým lidem. Získat první respondenty se mi podařilo díky sociálním sítím, a to

8 DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*, str. 304-312.

9 Diskuzní skript viz příloha č. 1.

10 STRAUSS, A., CORBIN, J. *Základy kvalitativního výzkumu*, str. 11.

skrze skupiny Syřanů na facebooku. Dále jsem postupovala metodou snowball a nadále skrze kontaktování skupin na facebooku.

Kritéria pro výběr respondentů byla následující. Syrští uprchlíci museli do Káhiry přijít po událostech na jaře 2011. Pro objektivní zmapování komunity byli vybráni respondenti všech věkových kategorií a společenských vrstev. Během výzkumu jsem skupinu respondentů specifikovala tak, abych z každé čtvrti, o níž jsem zjistila, že se v ní nachází významná syrská komunita, získala vzorek. Výzkumu se zúčastnilo 18 klíčových respondentů,¹¹ z čehož bylo 13 mužů a 5 žen, kteří absolvovali semi-strukturovaný rozhovor, jehož délka trvala průměrně lehce přes hodinu. Převahu mužských hlasů přisuzuji pocitu mužů, že je jejich zodpovědností šířit povědomí o své zemi a situaci. Jejich výpovědi byly také mnohem obsáhlejší a objektivnější. S ženami jsem hovořila především v rámci setkání žen v centru Tadámun a jejich výpovědi byly velice citově zabarvené. Respondenti věkově obsáhli rozmezí 18 až 46 let. Během výzkumu jsem hovořila i s dětmi a starými lidmi, jejichž výpovědi ale nemohly být zařazeny do práce pro jejich odtržení od reálného života v Káhíře. Dále proběhlo několik neformálních rozhovorů, které práci nasměrovaly, ale nejsou přímo zahrnuty do práce. Rozhovory probíhaly v arabském jazyce, velmi příjemné zjištění bylo, že vysokoškolsky vzdělané osoby měly velmi dobrou znalost standartní spisovné arabštiny. Několik rozhovorů proběhlo také v angličtině a v syrském dialektu. Pokud jsem nerozuměla výpovědím v syrském dialektu, rozhovoru se účastnili přátelé, kteří mi s interpretací pomáhali.

Sekundárním zdrojem byla analýza médií. Jelikož na dané téma nevyšly žádné ucelené publikace, za sekundární zdroje sloužily především statistiky a zprávy humanitárních organizací. Jejich studnou byla především organizace *UNHCR*¹² a *Save the Children* působící v Egyptě. Dále v práci uplatňuji zdroje z médií, převážně egyptského tisku. Výzkum syrských uprchlíků v Káhíře podporuje především Americká univerzita v Káhíře, na jejíž půdě vznikají kvalitní a informativní kvalifikační práce. Tematicky se nejvíce blíží práce *Syrian Refugees*

11 Seznam respondentů viz příloha č. 2.

12 Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky.

in Egypt,¹³ která především skrze skupinové diskuze zkoumá změnu života syrských uprchlíků po politických změnách v rámci celého Egypta. Dobrým zdrojem informací je diplomová práce Raši ʿArús s názvem *The Predicament of Syrian Refugees in Navigating Cairo's Urban Spaces and the Complexities of Governance in Turbulent Times*.¹⁴

13 AYOUB, M. a KHALLAF, Sh. *Syrian Refugees in Egypt: Challenges of a Politically Changing Environment*. Září 2014.

14 Práce byla napsána na partnerských univerzitách ve Stuttgartu a Ajn Šams v Káhiře v roce 2013.

2. Příchod a zabydlení

Do prosince 2011 bylo v Egyptě registrováno v rámci UNHCR jen 8 000 osob. Až do počátku roku 2013 počet jen mírně stoupal, takže v únoru bylo uprchlíků registrováno 15 000. V průběhu roku 2013 ale počet drasticky stoupl, což je zapříčiněno i zvýšenou registrací uprchlíků, kteří se v Egyptě zdržovali už delší čas a o status uprchlíka se přihlásili až po událostech července 2013 ze strachu o vlastní bezpečnost a dávky. Podle statistik UNHCR přišla největší vlna uprchlíků ze Sýrie do Egypta během první poloviny roku 2013 a skončila v říjnu 2013.¹⁵ Na konci září 2013 tak číslo registrovaných syrských uprchlíků v Egyptě vzrostlo na 120 000. Mezi říjnem 2013 a dubnem 2015 se pak křivka ustálila a jen lehce kolísala kolem 130 000 registrovaných osob. K 14. dubnu 2015 je počet registrovaných uprchlíků v Egyptě 133 862. Odhaduje se ale, že reálný počet syrských uprchlíků je až dvojnásobný, ne každý se totiž registruje na úřadu UNHCR. V samotné širší Káhiře je oficiálně registrováno přibližně 64 000 syrských uprchlíků.¹⁶ Respondenti výzkumu přišli do Egypta v rozmezí října 2011 až března 2013. Většina pak přišla během podzimu 2012.

Egypt nebyl vždy první destinací uprchlíků, ale přišli do něj mnohdy přes jiné země. Cesta Syřanů nejdříve směřovala za příbuznými, či známými, hlavně pokud bydleli ve státech Zálivu, nejčastěji pak do Kuvajtu a Spojených Arabských Emirátů. Důvodem pro odchod do Egypta z těchto pohodlných zemí byly drahé životní náklady, potřeba kvalitního a zároveň dostupného vysokoškolského vzdělání, či odmítnutí ze strany úřadů. Další přestupní stanicí se stala Libye, kam někteří uprchlíci odešli za prací. Nadšení z nové země, zmítané v bojích, ale nevydrželo dlouho. Dotyčným chyběla kultura, příroda a normální život, na který byli zvyklí. Podle jejich slov byl „*měsíc pobytu v Libyi velice těžký.*“¹⁷ Geograficky blízký Egypt se nabízel jako lepší útočiště. Pro kulturní blízkost a levné ceny se tak stal častou volbou. Dalšími tranzitními zeměmi byly Jordánsko, Libanon a Turecko. Tyto země

15 Joint Assessment for Syrian Refugees in Egypt. *UNHCR*. Listopad 2013.

16 Syrian Regional Refugee Response. *UNHCR*. 14. 4. 2015.

17 Respondent B (muž, 34 let) Fajsal, 8. 12. 2014.

jsou ovšem v porovnání s Egyptem velice drahé, navíc nejsou kulturně a jazykově (Turecko) vůči Syřanům vstřícné.¹⁸

„Když jsem věděl, že musím ze Sýrie odejít, popravdě jsem neměl moc na výběr – Libanon, Jordánsko nebo Egypt. Libanon je hrozně drahý a v Jordánsku by byl život peklo, protože Jordánci nesnáší Syřany a také zvyky a tradice jsou v Jordánsku jiné.“¹⁹

V reakci na vlídné přijetí Syřanů ze strany Egypta se uprchlíci snažili co nejvíce zapojit do společnosti a být nezávislí na státu. V oblastech Dokki, Medínat Nasr a u stadiónu vznikly malé tržnice, kde Syřané prodávali své produkty, textil, kosmetiku, bižuterii a také sladkosti. Charitativní organizace založily sbírky a projekty na pomoc uprchlíkům a byly založené i nové charity přímo pro Syřany. Projevila se solidarita Egyptanů a jejich dobrá stránka pomáhat lidem v potížích.

Jak vyplývá z průzkumu, Syřané často v Káhiře ani neplánovali zůstat. Zamýšleli tam přečkat pár týdnů či měsíců, v naději, že se situace v Sýrii uklidní, což se ale nenaplnilo. Někteří přijeli jen na návštěvu svých příbuzných, kteří se do Egypta přišel/ provdaly, či tam již déle žili.²⁰ Z Egypta jim nedovolilo odejít zhoršení situace v Sýrii či finanční problémy. Po svém příchodu se zmatení a důvěřiví Syřané stali lehkou návnadou pro ziskuchtivé Egyptany, kteří v nově příchozích viděli finanční obohacení. Ukázala se tak dvojí tvář Egypta – na jedné straně štědrost, solidarita a pomoc charit. Na straně druhé touha po sebeobohacení. Syřané si především v době po svém příjezdu do nové země stěžují na okradení či finanční zneužívání ze strany Egyptanů, kteří požadovali od uprchlíků vyšší ceny, než jaké doopravdy jsou.²¹

Ať už úmyslně, či neplánovaně, syrští emigranti v Egyptě zůstali. Vystala před nimi otázka výběru bydliště, zajištění příjmu a začlenění do majoritní společnosti.

18 Syrian refugees – population movement. *UNHCR*. 15. 2. 2014.

19 Respondent C (muž, 24 let) Medínat Nasr, 6. 12. 2014.

20 Respondent D (žena, 40 let) Manial, 6. 12. 2014.

21 Respondent E (muž, 46 let) Město 6. října, 19. 12. 2014.

2.1 Důvody příchodu do Egypta

Egyptský prezident Mohammed Morsí během svého období vlády²² otevřeně podporoval Syřany a ukončení syrské občanské války, což zmínil i ve svém inauguračním projevu z 30. 6. 2012 na Káhirské univerzitě:

*„My, jako Egyptané, vždy podporujeme národy za dosažením své svobody, sebeurčení a práv na autonomii. Toto jsou obecné zásady, ve které všichni lidé na světě věří. Dnes Egypt podporuje Palestince a také Syřany. Prolévání krve syrských občanů musí skončit.“*²³

Za vlády Morsího byli Syřané v Egyptě vítáni jako bratři. Byl jim umožněn bezvízový vstup do země na dobu tří měsíců a pokud chtěli zůstat déle, museli se registrovat na imigračním oddělení ministerstva vnitra.²⁴ Otevřená politika Morsího vůči syrským uprchlíkům lákala mnoho příchozích. Egyptské autority prohlásily, že se v Egyptě nebude budovat uprchlický tábor. Tím se situace a postavení Syřanů diametrálně liší od Turecka, Libanonu, Jordánska a iráckého Kurdistánu, kde většina uprchlíků žije v uprchlických táborech v neutěšených podmínkách.²⁵ Syřané si v Egyptě pronajímají byty, čímž jsou kvalitou života na stejné a mnohdy i lepší úrovni než Egyptané. Díky městskému zabydlení není jejich společenské postavení degradováno a Syřané mají větší šanci aktivně se zapojit do ekonomického a společenského života země.²⁶

První příchozí Syřané měli v Egyptě příbuzné, známé, či je k Egyptu poutal obchod či nová pracovní nabídka. Obecnou hlavní motivací pro odchod do Egypta byly nízké životní náklady, kulturní podobnost zemí a velmi otevřená politika vůči syrským uprchlíkům v období vlády Mohammeda Morsího. Mladí lidé si často vybrali Egypt za cílovou zemi kvůli studiu na státních školách, které prezident

²² Mohammed Morsí byl prezidentem 30. 6. 2012 – 3. 7. 2013.

²³ „We, as Egyptians, always support the peoples to obtain their freedom, their self-determination and self-governing rights. These are general principles that all the people in the world believe in. Today, Egypt supports the Palestinian people and also the Syrian people. The shedding of the Syrian people's blood must stop.“ Viz President Mohamed Morsi's Speech at Cairo University. *Ikhwan Web*. 1. 7. 2012.

²⁴ Note on Syrians in Egypt. *UNHCR*. 14. 11. 2012.

²⁵ Demographic Data of Registered Population. *UNHCR*. 10. 3. 2013.

²⁶ KOBIA, K. a CRANFIELD, L. Literature Review: Urban Refugees, str. 4-5.

Mohammed Morsí v rámci solidarity garantoval pro Syřany za stejných podmínek jako pro Egyptany. Mladým Syřanům se tak naskytla možnost studia na univerzitách za nízké a dostupné školné.²⁷ Pro rodiny byla častým důvodem potřeba poskytnout svým dětem bezpečí a kvalitní vzdělání. Morsího vláda skýtala azyl syrským opozičním aktivistům, čehož využívali k emigraci jak osobně, tak za přispění rodičů. Ti, aby si pojistili, že jejich potomek bude opravdu v bezpečí, neváhali vynaložit náklady na nákup letenky a víza. Síť kontaktů již dříve přisídlených Syřanů pak sloužila jako pojistka, že dotyčného v Káhiře vyzvednou a pomohou mu v prvních týdnech pobytu.²⁸ Mladí lidé většinou přišli do Egypta sami, ať už za studiem či na útěku před pronásledováním kvůli aktivnímu zapojení se do opozice. Oproti tomu téměř všichni dospělí, hlavně muži, emigrovali s celou rodinou s úmyslem zajistit jim lepší život.

Syřané také volí Egypt kvůli společnému jazyku. Ačkoli obě země nepoužívají v neformálním styku standartní arabštinu, pro Syřany je snadné v nové zemi komunikovat. Egyptský dialekt se od syrského liší zhruba jako čeština od slovenštiny. Syřané nemají problém naučit se egyptský dialekt díky vůdčímu kulturnímu postavení Egypta v oblasti Blízkého východu. Navíc je pro ně znalost egyptského dialektu důležitou podmínkou pro získání práce a splynutí s davem, jak rozeberu v následujících kapitolách.²⁹

2.2 Rozmístění Syřanů v Egyptě a výběr lokality v Káhiře

Rozložení syrského obyvatelstva s číselnými údaji podle počtu osob v daném městě můžeme číst z následujícího grafu, který graficky znázorňuje, kde Syřané v rámci Egypta žijí. Města s největší koncentrací syrských uprchlíků v Egyptě jsou Káhira a její širší okolí (což zahrnuje i Gízu a Město 6. října), Alexandrie a oblast nilské delty. V Tantě, hlavním městě provincie Gharbíja, tvoří většinu Syřanů

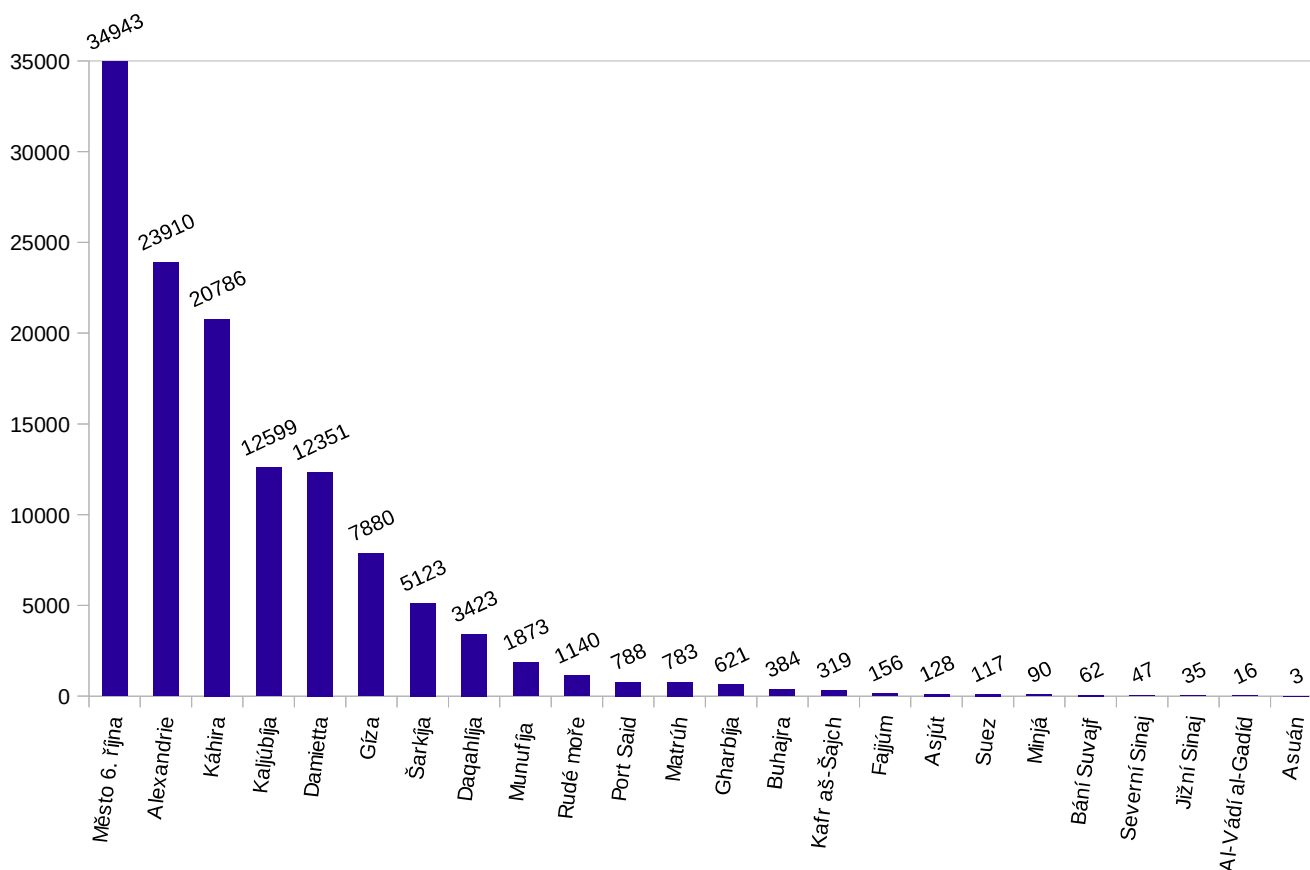
27 Morsí jasdiru qirár bimu⁴amalati at-tuláb as-súrjín kat-tuláb al-masrjín fí misr. *Al Khabar Press*. 8. 9. 2012.

28 Respondent F (muž, 26 let) Gíza, 15. 12. 2014.

29 Respondent J (žena, 32 let) al-Haram, 9. 12. 2014.

studenti medicíny,³⁰ kteří sem přišli s rodinou. Alexandrijské „syrské čtvrti“ jsou al-Montazah a al-Āmaríja. V Alexandrii se usidlují Syřané, kteří mají život spjatý s mořem a pocházejí převážně z Látakíje a Tartúsu. Středozevní moře spojuje původní život emigrantů se současným a přesídlení je díky spojitosti s mořem a podobnému podnebí usnadněno. Nejméně uprchlíků pak směřuje do jižních částí Egypta a pouštních nížce zalidněných oblastí, které jsou chudé na rozmanitost pracovních nabídek, je zde absence humanitárních organizací a vesnické regiony jsou obtížnější pro integraci do majoritní společnosti.

Rozložení syrských uprchlíků v Egyptě podle regionu³¹



30 Univerzita v Tantě podporuje Syřany, hlavně skrze studentskou unii, které pořádá ve spolupráci s místními Syřany trhy s jejich výrobky, konference o situaci v Sýrii a vyjadřuje solidaritu s uprchlíky. Viz Respondent Q (muž, 25 let) Manial, 10. 12. 2014.

31 Syrian Refugees – Distribution in Egypt by District. *UNHCR*, 15. 2. 2014.

Štěstí měli ti příchozí, kteří v Egyptě někoho znali. Díky kontaktům sehnali přechodné bydlení, často drahé, zato jisté. Ti, kteří nikoho v Egyptě neznali, přiletěli na letiště a vzali si taxík do hotelu, kde zůstali tak dlouho, dokud bydlení nenašli. Většinu věcí nechali v Sýrii a vzali si s sebou jen nejnútnejší věci. V Káhiře vznikly pro nově příchozí přechodné byty, pronajímané Syřany, kteří přišli dříve. Jedním z takových je byt v dražší čtvrti Dokki. Mladí Syřané tu bydlí až v počtu deseti osob. Je to pro ně dobrý odrazový můstek po příchodu, mají možnost seznámit se se syrskou komunitou, sehnat kontakty a zajistit si stálé bydlení. Výhodou bytu je, že se nachází v blízkosti Káhirske univerzity, kde mnoho mladých příchozích studuje, ovšem lokalita je poměrně drahá, proto nedostupná pro delší pobyt.³²

Výsledky výzkumu ukazují, že nejčastějším faktorem, který ovlivňuje výběr lokality je ekonomické hledisko (cena nájmu, cenová relace dané čtvrti). Druhým nejčastějším důvodem je bydliště příbuzných či známých. Velkou, ale méně podstatnou roli hraje sociální faktor (komunitní život). Na posledním místě je blízkost k pracovišti a příjemnost lokality. Komfort lokality je nejdůležitější jen pro respondenty ze čtvrti ar-Reháb.

Nejvíce syrských uprchlíků žije v širší Káhiře. Podle reportu UNHCR z února 2014 v této lokalitě bydlí 64 000 osob, reálné číslo ale jistě převyšuje počet 100 000.³³ Čtvrti s nejvyšší koncentrací Syřanů jsou Město 6. října, Medínat Nasr a luxusní čtvrť ar-Reháb.³⁴ Každá oblast, ve které se Syřané kumulují, je odlišná a vykazuje různé znaky.³⁵

2.3.1 Město 6. října³⁶

V rámci širší Káhiry žije nejvíce Syřanů v Městě 6. října, jihovýchodním předměstí, kterému se nyní přezdívá “městečko Syřanů” nebo “Malý Damašek”. Město 6. října sice založil již Anwar as-Sádát v 70. letech, ale největší stavební rozkvět zažívá

32 Respondent I (muž, 22 let) Fajsal, 29. 11. 2014.

33 Syrian Refugees – Distribution in Egypt by District. *UNHCR*, 15. 2. 2014.

34 Respondent C (muž, 24 let) Medínat Nasr, 6. 12. 2014.

35 Mapa lokalit s největší koncentrací syrských uprchlíků viz příloha č. 3.

36 V originální arabské podobě *Medínat Sitta Uktúbr*.

v posledních letech. Vzhledem k tomu, že mnoho ulic je zbudováno teprve nedávno, nájmy jsou tu nízké a tedy příhodné pro přistěhovalce. Vedle Egyptanů a Syřanů tu žije i mnoho Íráčanů. Atmosféra ulic opravdu vypovídá o velkém počtu Syřanů a výrazně se liší od ostatní Káhiry. Najdeme tu syrské restaurace, obchody a Egyptané sem spíše dojíždějí za dobrým jídlem.

V podstatě až do příchodu Syřanů bylo Město 6. října satelitním městečkem, odkud lidé dojížděli za prací do centra Káhiry a v kterém chyběly komunitní a ekonomické instituce. Imigranti zaplnili díru na trhu a vytvořili semi-autonomní oblast. Tím, že přistěhovalci tvoří většinu obyvatel, vytváří se zde multikulturní prostředí, ve kterém se menšinové obyvatelstvo cítí bezpečně a panuje tu vzájemný respekt.³⁷ Díky velké koncentraci Syřanů se tak spontánně vytvořil prostor pro autonomní komunitu, kde si uprchlíci zároveň budují ekonomické příležitosti v rámci obchodů, restaurací, škol a školek. Zároveň je to úrodná půda pro vznik komunitních a kulturních center, kde mohou Syřané trávit čas. Navíc klidná čtvrť disponuje tichými ulicemi s travnatými plochami, kde si mohou hrát děti.

2.3.2 Medínat Nasr

V Medínat Nasr se projevila přítomnost Syřanů už v počátcích imigrace. Jelikož je to oblast mnoha obchodů, nákupních center a restaurací, Egyptané sem většinou míří za zábavou a nákupy. Pro Syřany se tak čtvrť stala příhodná k otevření syrských restaurací, které jsou proslulé chutným jídlem. Další Syřané se sem stěhovali za dobrým jídlem, protože podle většiny respondentů se egyptské jídlo v porovnání se syrským nedá jíst. Nájmy se pohybují ve střední cenové relaci zhruba 1200 EGP,³⁸ tudíž se spíše hodí pro zaměstnané osoby. Na rozdíl od Města 6. října tu nevznikla komunita Syřanů či společné aktivity. Najdeme tu pouze několik soukromých školek určené Syřanům. Většinu Syřanů v Medínat Nasr tvoří obyvatelé Aleppa. Klidná zelená čtvrť s širokými ulicemi a obchodními centry jim evokuje prostředí Aleppa a Damašku.³⁹

³⁷ Respondent E (muž, 46 let) Město 6. října, 19. 12. 2014.

³⁸ V přepočtu přibližně 158 USD.

³⁹ Respondent C (muž, 24 let) Medínat Nasr, 6. 12. 2014.

2.3.3 Ar-Reháb

Ar-Reháb je nová luxusní oblast Nové Káhiry situovaná zhruba 15 km východně od centra Káhiry. Nájemy jsou tu velmi vysoké, tudíž si tu bydlení mohou dovolit jen opravdu bohatí Syřané. Oblast je Syřany vyhledávaná pro svůj klid, čistotu, zeleň a standart, na který jsou Syřané zvyklí. Lokalitu Syřané také preferují, protože zde bydlí vzdělaná egyptská třída. Absence příjemného životního prostředí jim způsobuje deprese ze změny prostředí. Důvodem pro výběr lokality je i blízkost nejprestižnějších univerzit – Americké a Německé univerzity v Káhiře. Přítomnost Syřanů je i zde početná a vzhledem k počtu obyvatel citelná.⁴⁰

2.3.4 Al-Haram

Pro levné nájemy a pracovní příležitosti v kadeřnictvích a salonech krásy lákala čtvrť na okraji Gízy první vlny uprchlíků. Vzhledem k tomu, že příchozí byli noví a často bez kontaktů na egyptskou společnost vytvořila se zde uzavřená komunita. Postupně se osídlení Syřanů rozrostlo i do sousední čtvrti Fajsal, kde vzniklo komunitní centrum Tadámun a stalo se tak společenským centrem Syřanů. Z lidové čtvrti se stala oblíbená destinace pro Syřany hledající levný podnájem v dosahu centra a komunitního života.⁴¹

40 Respondent R (muž, 24 let) ar-Reháb, 16. 12. 2014.

41 Respondent G (žena, 29 let) al-Haram, 17. 11. 2014.

3. Finanční zabezpečení

Finanční zabezpečení je pro všechny uprchlíky jednou z nejdůležitějších potřeb a předpokladem k přežití. Výzkum provedený UNHCR ukázal, že zatímco syrští uprchlíci, kteří do Egypta přišli v roce 2012, měli jako hlavní finanční zdroj úspory, osoby, přicházející během roku 2013, už úspory téměř neměly. „*Finančně jsme v těžké situaci,*“⁴² svěřují se uprchlíci. Příchozí často netušili, že v Egyptě zůstanou dlouhou dobu a následkem tohoto úsudku nesprávně naplánovali rozpočet. Problém velkých počátečních výdajů se týká převážně rodin s dětmi, kdy rodiče utratili velké finanční úspory za soukromé školy, ve snaze zprostředkovat jim kvalitní vzdělání. Bez stálých příjmů si tento luxus ale nemohli dlouho dopřávat a děti jsou přeřazeny do státní školy či domácího vzdělávání.⁴³

Uprchlíci se stále více spoléhají na finanční příspěvky od humanitárních organizací, v roce 2013 byly pro 21 % Syřanů žijících v Egyptě hlavním příjmem právě tyto dávky.⁴⁴ Finanční pomoc uprchlíkům v období leden až prosinec 2015 poskytují humanitární organizace ve výši 4 006 089 USD, což pokrývá pouze 2 % potřeb.⁴⁵ V říjnu 2014 dostávala čtyřčlenná rodina příspěvek od UNHCR ve výši 1100 EGP,⁴⁶ což pokrývá zhruba 50 % jejich výdajů při velmi skromném životě. Dále uprchlíci dostávají potravinové vouchery v hodnotě 120 EGP. Poukazy jsou distribuovány pouze držitelům žluté karty, kterou vydává UNHCR a držitel má oficiálně status uprchlíka. UNHCR vyhlašuje den a místo, kdy vouchery rozdává pomocí stránek na facebooku. Distribuce trvá jen několik hodin během jednoho dne a v jednom městě probíhá několikrát ročně. Poukazy je ale možné uplatnit pouze v obchodech Interspar, které jsou drahé a svou cenou ztelně převyšují místní výrobky.⁴⁷ Uprchlíci se dostávají do problému začarovaného kruhu, kdy jejich „*výdaje nestačí příjmům*“, jak si postěžoval otec, živitel rodiny.⁴⁸ Stejnému problému čelí většina

42 Respondent B (muž, 34 let) zaměstnaný, 8. 12. 2014.

43 Respondent H (muž, 43 let) zaměstnaný, 12. 12. 2014.

44 Joint Assessment for Syrian Refugees in Egypt. *UNHCR*, str. 20.

45 Podrobné údaje a finanční příspěvky jednotlivých organizací viz příloha č. 4.

46 V přepočtu přibližně 145 USD.

47 Respondent M (muž, 47 let) nezaměstnaný, 23. 11. 2014.

48 Respondent B (muž, 34 let) zaměstnaný, 8. 12. 2014.

respondentů. Finanční situaci Syřanům ztěžují často i samotní Egyptané. Typické je pronajímání bytů za dvojnásobnou či vyšší cenu. Průměrný byt v okrajových a levnějších částech Káhiry měsíčně vyjde na 400 EGP⁴⁹. Tuto cenu dostane ale jen Egyptan.⁵⁰

Egypt se v hospodářských právech uprchlíků řídí Úmluvou o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a jejím protokolem z roku 1967 a podle jejího čl. 7 se zavazuje, že „*Smluvní státy budou jednat s uprchlíky stejným způsobem jako s ostatními cizinci s výjimkou případů, kdy tato úmluva obsahuje ustanovení pro uprchlíky výhodnější.*”⁵¹ A čl. 6 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, který Egypt přijal v srpnu 1967,⁵² dodává: „*Státy, smluvní strany Paktu, uznávají právo na práci, které zahrnuje právo každého na příležitost vydělávat si na živobytí svojí prací, kterou si svobodně vybere nebo přijme, a učiní příslušné kroky k ochraně tohoto práva.*”⁵³ Z čehož plyne, že je pro řádně registrované syrské uprchlíky možné v Egyptě legálně pracovat.⁵⁴ Implementace mezinárodního paktu v praxi je ovšem rozdílná. Jak uvádí J. Hathaway, že ačkoli by se signatáři Mezinárodního paktu z roku 1976 měli držet obecné definice práv uprchlíků na práci, ve skutečnosti se nedá říci, že by se uprchlíci těšili rovným pracovním příležitostí a podmínkám jako ostatní občané. Často tak dochází k diskriminaci na základě původu.⁵⁵

Podle zkušeností uprchlíků je v otázce pracovního povolení více možností. Záleží totiž na tom, na jaké pozici daný uprchlík pracuje. Pokud pracuje v továrně či na místě, kde se neseťkává s lidmi, povolení prakticky nemá, protože mu nehrozí, že by ho někdo kontroloval. Pokud ale pracuje na pozici, kdy je v kontaktu s lidmi, hrozí mu nebezpečí, že bude tázán na pracovní povolení. Pracovní povolení na nižších pozicích je stejné jako pro Egyptany a uprchlík ho může získat na základě

49 V přepočtu přibližně 53 USD.

50 Respondent H (muž, 43 let) zaměstnaný, 12. 12. 2014.

51 Úmluva o právním postavení uprchlíků (28/7/1951), čl. 7, o vynětí ze zásady reciprocity, str. 186.

52 Ratification status by country. *OHCHR*.

53 Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech (120/1976 Sb.), čl 6, str. 86.

54 Podle úmluvy o právním postavení uprchlíků 1951, kapitola III, článek 17.

55 HATHAWAY, J. *The Rights of Refugees Under International Law*, str. 739 – 740.

povolení k pobytu.⁵⁶ Obtížnější je, pokud chce pracovat ve firmě či instituci jako je banka, která je soukromá a nespadá pod stát. Pak potřebuje pracovní povolení, které je velmi obtížné dostat a po žadateli je požadováno mnoho dokumentů a ověření. Pracovní povolení jim pak může zajistit zaměstnavatel, který se za zaměstnance zavazuje a zároveň dokládá, že o místo neměl zájem žádný způsobilější Egyptan. Tímto požadavkem se možnost získat pracovní místo v prestižní firmě smršťuje na úzkou skupinu elity s odborným vzděláním.⁵⁷ V bezvýchodné situaci jsou studenti, kteří mají studentské vízum, které zakazuje pracovat. V takovém případě pracují bez povolení. Syřané dodávají, že sice pracovní povolení z legálního hlediska potřebují, ale tento fakt je egyptskými úřady ignorován a ke kontrolám nedochází.⁵⁸ Východiskem pro ně je také podnikání, pro které je výhodnější zařídit si povolení ve srovnání s pracovním povolením, měřeno poměrem vynaloženého úsilí s výší výtěžku. Podmínky jeho získání jsou pro Syřany stejné jako pro Egyptany.⁵⁹ Kromě vlastních úspor, finančního příjmu z práce a humanitárních příspěvků žije také mnoho uprchlíků z příjmu svých příbuzných, kteří žijí v zahraničí. Na finanční pomoci od příbuzných jsou závislé hlavně ženy a studenti. „*Nepracuji, nemám tady v Káhiře příležitost k práci. Můj manžel je v Británii a tam pracuje a posílá nám peníze. Já tady žiju s dětmi a hrozně moc bychom chtěly odjet do Anglie za manželem, ale už rok čekáme na víza,*“ vypověděla matka tří dětí.⁶⁰

Výhodou pro Syřany je jejich relativně kvalitní vzdělávací systém, díky kterému vychází ze škol s dobrým vzděláním a je pro ně snazší sehnat zaměstnání.⁶¹ Další předností je vyhlášená syrská kuchyně, která se stala velkým potenciálem pro obživu Syřanů v Egyptě. Navíc v Egyptě fungují početné organizace, které se

56 Respondent C (muž, 24 let) zaměstnaný, 6. 12. 2014.

57 KAGAN, M. *Shared responsibility in a new Egypt: A strategy for refugee protection*, str. 18 – 19.

58 Respondent I (muž, 22 let) student, 29. 11. 2014.

59 Úmluva o právním postavení uprchlíků (28/7/1951), čl. 18, o samostatném podnikání, str. 188.

60 Respondent D (žena, 40 let), 6. 12. 2014.

61 Míra gramotnosti v Sýrii je 84,1 % (srovnání s Egyptem 73,9 %) data z 2011; Viz HUEBLER, F. a LU, W. *Adult and youth literacy: National, regional and global trends*, str. 31.

zaměřují na pomoc uprchlíkům se získáním zaměstnání a také nabízejí řemeslné, vzdělávací a rekvalifikační kurzy. Často se jedná o křesťanské organizace.⁶²

3.1 Obory práce

Pracovní nabídky se mezi Syřany nejčastěji šíří osobně nebo skrze facebookové skupiny: „*Přes kontakty na facebooku mi Syřan nabídl práci v obchodě s potravinami v ar-Reháb.*”⁶³ Na internetu najdeme mnoho skupin, kde se Syřané snaží vzájemně si pomoci a inzerují pracovní nabídky. „*Pracovních míst je v Káhiře dostatek,*”⁶⁴ dosvědčuje to i stále vzrůstající počet egyptských kuchařů, kteří zaplňují volná místa v syrských restauracích v Městě 6. října. Pracovní možnosti jsou ale v každé čtvrti odlišné a ne všichni jsou ochotní pracovat daleko od domova, v odvětví, které jim není blízké či v podřadné pozici k jejich kvalifikaci či zaměstnání, které vykonávali v Sýrii. Také gendrově je nabídka práce nerovnoměrná. Více pracovních příležitostí se nabízí mužům, zatímco ženy nejčastěji pracují doma jako švadleny nebo jako učitelky.⁶⁵

Syřany lze nejčastěji potkat právě jako kuchaře v restauraci či v obchodě se syrskými sladkostmi a specializovanými syrskými potravinami, které jsou vyhlášené svou kvalitou a chutí. Další Syřané v Káhiře pracují jako soukromí učitelé. Zaměstnání ve státní sféře je z legálního hlediska téměř nemožné. Jazykově zdatní Syřané pracují jako překladatelé, kteří jsou mnohdy najímáni zahraničními aktivisty. Možnost zaměstnání nabízí i humanitární organizace jako UNHCR nebo Save the Children.⁶⁶ Někteří tak díky práci v humanitární organizaci našli alespoň částečnou náhradu za svoji profesi. Například muž, který v Sýrii pracoval jako doktor, vede v rámci centra pro uprchlíky pod UNHCR kurzy zdravotní péče a první pomoci.⁶⁷

62 Např. Mar Girgis Church, Sacred Heart Church Sakakini, Shorouk Association for Microproducts, Catholic Relief Services; viz Egyptian Foundation for Refugee Support. *Refugee Guide*.

63 Respondent C (muž, 24 let) zaměstnaný, 6. 12. 2014.

64 Respondent A (muž, 30 let) zaměstnaný, 1. 12. 2014.

65 Respondent E (muž, 46 let) zaměstnaný, 19. 12. 2014.

66 Respondent I (muž, 22 let) student, 29. 11. 2014.

67 Respondent B (muž, 34 let) zaměstnaný, 8. 12. 2014.

Otevřít si restauraci bylo pro Syřany velmi přirozené, protože jsou zvyklí na rozmanité jídlo a se svým jídelníčkem jsou spjatí. Ještě v roce 2011 byla v Městě 6. října jen jedna syrská restaurace a Egyptané tam chodili ze solidarity. Když ale jídlo ochutnali, oblíbili si ho a začali chodit stále častěji a ve větších počtech. Dnes je jen v Městě 6. října přes 40 restaurací a v každé káhirské čtvrti je možné nějaké najít. Pekáren, obchodů se sladkostmi a sýry je tu určitě přes 100.⁶⁸

Se založením vlastního podnikání pomáhají v Egyptě hlavně instituce Caritas, CRS (Catholic Relief Services) and IDSC (Information and Decision Support Center).⁶⁹ Vlastní podnikání či obchod si ale zakládají jen ti nejaktivnější, ostatní se raději nechávají zaměstnat. Hodně Syřanů, kteří vlastnili firmu v Sýrii, se přestěhovalo do Egypta, kde jsou nízké ceny a otevřený trh, svou firmu založili také v Egyptě. Důvodem pro podnikání jsou především nízké platy u místních zaměstnavatelů, které nestačí na obživu.⁷⁰

Funguje zde zároveň princip, že Syřané, kteří vlastní podnik, přednostně zaměstnávají také Syřany. O svou zkušenost se podělil mladý student: „*Jsem student informatiky a potřebuji mít příjem. Chci pracovat ve svém oboru, a tak jsem stále posílal životopis do různých firem. Několikrát jsem byl pozván na pohovor, ale vždy, když zjistili, že jsem Syřan, víckrát se neozvali. Nakonec jsem získal práci v IT firmě, kterou vlastní Syřan.*”⁷¹

3.2 Překážky při hledání zaměstnání

Najít zaměstnání není pro syrské uprchlíky vůbec snadné a mnoho z nich se setkává s překážkami na cestě k získání práce. Syřané se každodenně střetávají s agresí a osočováním ze strany Egyptanů, že jim Syřané berou pracovní místa, kterých je v Egyptě už tak nedostatek.⁷² Utlačování nečelí ale jen ze strany občanů,

68 Respondent K (muž, 37 let) zaměstnaný, 19. 12. 2014.

69 Egypt Basic Needs and Livelihood. *UNHCR*. Duben 2014.

70 Respondent I (muž, 22 let) student, 29. 11. 2014.

71 Respondent C (muž, 24 let) zaměstnaný, 6. 12. 2014.

72 Respondent P (muž, 41 let) zaměstnaný, 3. 12. 2014.

ale i při hledání odpovídajícího zaměstnání hlavně ze strany zaměstnavatele a z legálního hlediska. Například profese právníka končí pro Syřany v Káhiře začarovaným kruhem. Pro reálnou představu je zachována autentická výpověď: „*Studium práv jsem dokončil na jaře 2014 na Káhirské univerzitě. Od té doby hledám práci, ale nemůžu ji najít. Abych si mohl otevřít advokátní kancelář, potřebuji dva roky práce ve státní sféře. Jenže všude mě odmítají, protože jsem Syřan. Jsem tedy ve slepé uličce, bez praxe se nepohnu dál, ale zároveň je pro mě nemožné praxi získat.*”⁷³

Ženy čelí v otázce zaměstnání i sexuálnímu obtěžování. Setkávají se od zaměstnavatele s podmínkou, že budou zaměstnány, jen pokud se stanou jejich milenkou. Ženy, které takovou nabídku dostaly, ztratily motivaci pro další hledání práce. Svěřily se, že obtěžování pokračovalo po telefonu, dokud Syřanka nepohrozila policií.⁷⁴

Jazyková bariéra není ovšem při hledání či výkonu zaměstnání překážkou. Syřané se i často sami egyptský dialekt učí, aby uspěli u egyptského zaměstnavatele. Pro Syřany, pracující v egyptském podniku, je potom komunikace v egyptštině samozřejmostí a základním pravidlem při výkonu zaměstnání.⁷⁵

3.3 Srovnání zaměstnání v Sýrii a Egyptě

Pokud Syřané v Egyptě najdou práci, je většinou méně odborná a výdělečná než jejich původní zaměstnání v Sýrii. Kuchaři z fast foodů, s kterými jsem mluvila, často vlastnili v Sýrii vlastní restauraci. Většina restaurací ale již neexistuje.

Dalším příkladem je IT pracovník, kterému se ale práce v oboru v Káhiře nevyplatí. Srovnání platu profesionála je v Egyptě a Sýrii diametrálně odlišné. Nabízený plat

73 Respondent F (muž, 26 let) nezaměstnaný, 15. 12. 2014.

74 Respondent D (žena, 40 let) nezaměstnaná, 6. 12. 2014. Zároveň N (žena, 29 let) nezaměstnaná, 6. 12. 2014.

75 Respondent J (žena, 32 let) zaměstnaná, 9.12.2014.

na adekvátní pozici (900 EGP)⁷⁶ nedokáže pokrýt jeho náklady. Teď pracuje jako manažer kulturního centra Tadámun, měsíčně dostane 2000 EGP⁷⁷ a práce ho navíc baví.⁷⁸

Nejtěžším rozdílem, na který si Syřané zvykají jen těžce či si vůbec nezvyknou, jsou tvrdé pracovní podmínky. Těžká práce a dlouhá pracovní doba, kterou podstupují, aby uživili rodinu, se podepisuje na jejich vzhledu. Odtrhnout pro rozhovor pracovníky restaurací, kteří pracují každý den v týdnu od rána do večera, bylo obtížné a několikrát i neúspěšné. Do tváří těžce pracujících lidí se usadil smutek a jejich rysy působí strhaně. Na první pohled se liší od uprchlíků, které jsem potkávala ve volném čase v kulturních centrech. V Sýrii je tradiční pracovní doba 8 hodin 5 dní v týdnu. V Egyptě mají Syřané zkušenost s prací až 14 hodin denně. Odměnou za tvrdou práci je jim potom nízký plat a fyzické i psychické vyčerpání.⁷⁹ Těžká finanční situace uprchlíků přináší další společenský problém, kterým je dětská práce. Svou zkušenost s tím má manažer kulturního centra pro syrské a súdánské uprchlíky: *„Hodně dětí v Káhiře pracuje, protože jejich rodina nemá příjem. Někdy je pošlou rodiče, někdy má dítě jen matku a tak jde a pracuje, aby měli co jíst. A dětská práce je dvojnásobným problémem. Zaprvé, děti těžce pracují, což je nelegální a negativně se to na nich podepíše psychicky i fyzicky. A zadruhé nechodí do školy. I tady v centru bojujeme s tím, že se dítě uprostřed hodiny zvedne a jde do práce. Absence školní docházky se promítne v budoucnosti a ovlivní jejich zaměstnání.”*⁸⁰

Podle Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech (z 1966), jehož signatářem je od roku 1967 i Egypt⁸¹ má být podle čl. 13 zajištěno povinné a bezplatné základní vzdělání pro každého a vyšší vzdělání má být dostupné za stejných podmínek pro všechny a pokud možno zdarma.⁸² Bohužel

76 V přepočtu přibližně 118 USD.

77 V přepočtu přibližně 263 USD.

78 Respondent A (muž, 30 let) zaměstnaný, 1. 12. 2014.

79 Respondent C (muž, 24 let) zaměstnaný, 6. 12. 2014.

80 Respondent A (muž, 30 let) zaměstnaný, 1. 12. 2014.

81 Signatories of International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights. *United Nations Treaty Collections*. 19. 4. 2015

82 Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech (120/1976 Sb.), čl. 13, str. 90.

v praxi vypadá uplatnění paktu rozdílně a syrské děti jsou v rámci edukačního systému diskriminovány. Děti nemají mnohdy příležitost chodit do školy. Důvodem je odmítání ze strany státních škol kvůli nedostačující kapacitě tříd a Syřané jsou do škol přijímáni až poté, co se umístí všechny přihlášené egyptské děti. Překážkou při registraci do školy je také nevlastnění vysvědčení a potřebných dokumentů, které studenti při útěku ze Sýrie zanechali doma, či byly zničeny během bojů.⁸³ Syrské děti, které se tedy nemohou výuky zúčastnit, mají velké předpoklady k tomu, aby se staly dětskými pracovníky. A ani děti, které školní docházku kloubí s pomocí v zaměstnání rodičů, to nemají lehké. Dopoledne absolvují školní výuku a po návratu domů pomáhají rodičům v obchodě či jiném pracovním místě. Večer zpracují úkoly na další den a jdou spát.⁸⁴

Problematikou dětské práce se zabývá především humanitární organizace Save the Children v Egyptě. Z jejích výzkumů vyplývá, že nejvíc dětí je zaměstnáno v továrnách, jako poslíčci v kancelářích, v obchodech nebo prodávají drobné předměty na ulicích a před mešitami.⁸⁵

83 Respondent L (žena, 18 let) nezaměstnaná, 3. 12. 2014.

84 Respondent K (muž, 37 let) zaměstnaný, 19. 12. 2014.

85 Syrian Refugees Emergency Needs Assessment Report. *Save the Children*. Únor 2013.

4. Vztahy s Egyptány

Pozorovat vztahy a propojení syrských uprchlíků s egyptskou společností bylo jedním z hlavních cílů terénního výzkumu. Již během zúčastněného pozorování jsem pozorovala, že syrská komunita se do sociální egyptské společnosti příliš nezačleňuje. Syřanů je v Káhiře mnoho, takže je nemožné, aby se ztratili. Každý Egyptan mi říkal, že potkává Syřany denně a že je jich v Káhiře mnoho. Nikdo ale neznal žádného Syřana osobně, natož, aby byli se Syřanem přáteli. Ačkoli k sobě měly státy Egypta a Sýrie vždy blízko, kulturní rozdíly obyvatel se po hlubších rozhovorech dostávají na povrch.

Syřané začali káhirskou společnost ovlivňovat již v roce 2011, kdy se v ulicích hlavního města objevily bannery na podporu syrské revoluce. Po straně náměstí Tahrír vyrostl stan, kde Syřané šířili osvětu o konfliktu, rozdávali letáčky a především nešetřili krvavými fotkami. V průběhu roku 2012 Syřané začali postupně zasahovat do vzhledu káhirských ulic. Syrská otázka se dostala mezi hlavní témata hovorů mezi Egyptány a ve společnosti byl cítit soucit s bratry a sestrami v nesnázích. Změny ve společnosti byly s příchodem Syřanů jak pozitivní, tak negativní. Na druhou stranu se snažili z těžké situace Syřanů někteří Egyptané i těžit. Rozmohly se společensky kritizované sňatky mezi egyptskými mládenci a syrskými dívkami. Tyto sňatky, kterými se budu podrobněji zabývat dále v kapitole, byly kritizovány jak v zahraničí, tak Egyptány.⁸⁶ Dalším zneužitím syrské krize Egyptány bylo jejich vydávání se za syrské uprchlíky, kdy chodili v metru nebo v kavárnách mezi lidmi, předstírali, že jsou Syřani a žebrali o peníze.⁸⁷

Ani mezi Syřany nenajdeme mnoho těch, kteří by měli přátele mezi Egyptány. Nejčastěji dochází k interakci s Egyptány v rámci okolí bydliště. Syřané, kteří nebydlí výhradně v syrské oblasti, mají kontakt se svými egyptskými sousedy a obyvateli stejného domu. Tyto vztahy jsou většinou dobré či neutrální. Se svými sousedy vycházejí lépe než s jinými Egyptány, vzhledem k tomu, že se blíže znají.

⁸⁶ EL GUNDY, Z. Syrian brides not for sale: The story of a rumour. *Ahram Online*. 16. 4. 2013.

⁸⁷ Z rozhovoru s Egyptanem, Káhira, 23. 11. 2014.

Někteří Syřané by preferovali větší anonymitu. Egyptský zvyk znát všechny lidi ve své oblasti a zajímat se o jejich soukromé životy je jim nepohodlný.⁸⁸

Nejblíže mají k Egyptanům ti Syřané, kteří jsou zaměstnaní v egyptském podniku. Pracovní prostředí je pro ně převážně dobré. Podle slov syrské kadeřnice „*Egyptané jsou milí, v práci se mnou jednají dobře.*”⁸⁹ Práce v egyptském kolektivu má za důsledek přizpůsobení se egyptskému stylu chování.

Nejpozitivněji byli označováni Egyptané se vzděláním a ti, které dotyční uprchlíci potkali v mešitách. Oproti ostatním Egyptanům je považovali za milé, ohleduplné a ochotné pomoci. Egyptané nejvíce pomáhají Syřanům při příjezdu do Egypta, kdy nikoho neznají a neumí se v nové zemi zorientovat. Bohužel pomoc často není nezištná a Egyptané dobro konají za cílem dostat ze Syřanů finanční prostředky. Finančně využívání nejsou Syřané jen při příjezdu, ale ve všech každodenních situacích. Poslední dobou se rozmohl i velký obchod se zprostředkováním víz, pracovních povolení a falešných dokumentů pro Syřany za vysoké sumy.⁹⁰

Syřané mají mnoho příběhů, kdy se setkali s vulgárním či urážejícím chováním Egyptanů. Těchto příběhů je více, než těch o “hodných Egyptanech”, což je zesíleno negativním emočním zážitkem, který se vrývá hluboko do napadeného. Chování Egyptanů vůči syrským uprchlíkům se drasticky zhoršilo po červnu 2013, čemuž se budu podrobně věnovat dále v kapitole. Již ale před tímto datem si Syřané stěžovali na negativní reakce Egyptanů, když zjistili, že jsou Syřané. Syřané si stěžují, že na ně Egyptané na ulici křičí, že „*v Egyptě už je příliš mnoho lidí, ať si jdou zpět do vlastní země a neberou jim pracovní místa.*”⁹¹

Důležitou skupinou, která pociťuje šikanu od egyptské společnosti jsou dívky. S příchozími uprchlíky se objevil nový společenský problém – sňatky mezi Egyptany a Syřankami, které jsou kritizovány pro zneužití kritické situace Syřanů.

88 Respondent D (žena, 40 let), 6. 12. 2014.

89 Respondent J (žena, 32 let), 9. 12. 2014.

90 Respondent I (muž, 22 let), 29. 11. 2014.

91 Respondent M (muž, 47 let), 23. 11. 2014.

Vypočítaví Egyptané využívají možnosti sehnat levně nevěstu, protože svatba a vyplacení věna jsou v Egyptě finančně náročné. Dokonce se i objevili specializovaní prostředníci na dohazování syrských nevěst, za které ženich zaplatil zhruba 500 až 1000 EGP.⁹² Syřanky jsou často do sňatku donuceny proti své vůli z finančních důvodů nebo proto, že se stanou vdovou. Tyto praktiky jsou kritizovány z obou stran. Syřané se proti sňatkům bouří, protože nejsou čestné a založené na lásce a vzájemném respektu. Egyptané svým méně morálním občanům sňatky se Syřankami, které jsou mezi Araby známé svou krásou, vytýkají též.⁹³ Pro obě strany jsou takto smluvené sňatky morálním ponížením. Syřanky jsou na ulici obtěžovány muži a zároveň jsou napadány i ženami.

„Když jdu ulicí, křičí na mě Egyptanky, že jim berem manžely. Křičí, že se máme vrátit do vlastní země a vdát se tam a nechat Egyptany na pokoji. Jako bychom si chtěly Egyptany brát.”⁹⁴

Mladá Syřanka, kterou jsem během výzkumu poznala, se po mém odjezdu zasnoubila. Na dotaz, zda je snoubenec Egyptan či Syřan mi odpověděla, že samozřejmě Syřan. Jen Syřan prý dokáže rozumět její duši a nikoho jiného by si nevzala.⁹⁵

Utiskované majoritní společností jsou často děti uprchlíků, jež šikana psychicky hluboce poznamenává. Často k šikaně dochází v prostředí školy či školky, zvláště, pokud se jedná o státní instituci. Ve třídě je 50 až 70 dětí a učitelé nemají možnost a často ani vůli urážlivé chování vůči Syřanům usměrňovat. Podle respondenta, otce čtyřčlenné rodiny, se chování dcerky po přechodu ze soukromé na státní školu velmi změnilo. Dříve veselá a hravá dcera denně pláče, uzavřela se do sebe a stěžuje si na šikanu od spolužaček.⁹⁶

Dospělí Syřané se s jazykovou bariérou vypořádají lehce, u dětí ve školním věku ale rozdílné dialekty způsobují problémy. *„Problémy s dorozuměním se mají*

92 V přepočtu 65 – 130 USD.

93 EL GUNDY, Z. Syrian brides not for sale: The story of a rumour. *Ahram Online*. 16. 4. 2013.

94 Respondent N (žena, 29 let) nezaměstnaná, 6. 12. 2014.

95 Z emailové korespondence s respondentem L (žena, 18 let), 1. 3. 2015.

96 Respondent H (muž, 43 let), 12. 12. 2014.

především děti ve věku mezi šesti a deseti lety. Syrští žáci rozumějí učitelé, ale učitelé nerozumějí žákům, kteří mluví pouze syrským dialektem. Řešením by bylo založení syrské školy, což je z legálního hlediska velmi obtížné. Plánovaly se i různé projekty, které by pomohly egyptským učitelům v komunikaci se Syřany, ale žádné nebyly nakonec realizovány.”⁹⁷

4.1 Začlenění do egyptské společnosti

Většina respondentů nemá mezi Egyptány kamarády. A ti, kteří se s Egyptány přátelí, preferují trávit svůj volný čas a budovat osobní vztahy se Syřany. Respondenti argumentují, že Syřané jsou jim bližší, mají stejné zvyky, životní styl a charakter. Také zapojení se do egyptské společnosti a utvořit si status jejího člena je těžký až nemožný úkol. Egyptané mezi sebe nepřijímají nikoho lehce. Syřanům vadí, že Egyptané mají nízké sociální vazby, neudržují pevné vztahy a nestarají se o kamarády. Navíc z výzkumu vyplynulo, že většina Syřanů si chce uchovat vlastní kulturu, zvyky a egyptské kultury se přizpůsobují jen tím, že se učí egyptský dialekt a začleňují do jídelníčku lokální jídla. V některých věcech jsou si kultury podobné, jako v náboženství, jazyku, rodinné kultuře a v zájmu o fotbal a sport.⁹⁸ Odlišností je ale mnohem více. Když se mluví o odlišnosti kultur, jako první Syřané zmiňují nezáměr o čistotu prostředí. Syřané více dbají na pořádek a čistotu v ulicích. Sýrie je oproti Egyptu zelenější a svěžejší a hromady odpadků v káhirských ulicích nově přichozí bijí do očí. Syřané vnímají egyptskou nečistotu nejen zvnějšku: „*Syřané jsou jiní než Egyptané. My milujeme čistotu, tady je všude špína. A hlavně duše Egyptanů jsou špinavé. Nejsou čestní, lžou, chtějí na všem získat peníze, podvádějí. Nejsou to upřímní lidé.*“⁹⁹

K neporozumění mezi kulturami dochází i v malých na první pohled nevýznamných detailech. Jeden respondent, alavita, uvedl, že poté, co se oženil, začal na prsteníčku nosit zlatý snubní prsten. Uvedl, že se denodenně setkává s dotazy od

⁹⁷ Respondent A (muž, 30 let), 1. 12. 2014.

⁹⁸ Respondent O (muž, 35 let), 10. 12. 2014.

⁹⁹ Respondent P (muž, 41 let), 3. 12. 2014.

Egyptanů, proč má zlatý prsten, který je pro muže podle islámu zakázán.¹⁰⁰ Nikdy neví, co odpovědět. S charakterem Egyptanů se potýkají Syřané nejvíce. Problém se dotýká hlavně mladých lidí, studentů, kteří jsou v Káhiře sami a často to jsou opoziční aktivisté. Jeden z nich říká: „*Potřebuji hlavně volnost, cítit svobodu. Například když jedu autobusem, potřebuji osobní prostor, ale Egyptané to nechápou. Vždy se na mě tlačí a já nemám ani centimetr svého prostoru.*“¹⁰¹

Mladým aktivním Syřanům vadí odlišné myšlení Egyptanů, kdy nejsou schopní otevřeně se bavit o náboženství nebo osobních záležitostech a názorech. Chybí jim jistota přátelství, čestnosti a pevného vztahu. Interakce s Egyptany je pro ně také těžká, protože nedokážou odhadnout jejich reakci z důvodu odlišné kultury a myšlení. Někteří se i interakce s Egyptany bojí. Důvodem je strach, že kdyby si Egyptan něco usmyslel, nebo by dotyčnému chtěl ublížit, mohl by zajít na policii. Nahlásí i třeba smyšlený příběh a Syřana pošlou zpět do Sýrie nebo do Turecka.¹⁰²

4.2 Aktivity a asociace pro syrské uprchlíky v Káhiře

Když spolu Syřani tráví volný čas, nejraději chodí ven. Do kavárny (*ahwy*) nebo oblíbenou destinací v Káhiře je “syrské městečko” Město 6. října. Mladí lidé se scházejí u sebe doma, či preferují osamoceně studovat. Nejraději ale svůj čas tráví v komunitě Syřanů, kteří se scházejí v rámci kulturních center. Speciálních center pro syrské uprchlíky v Káhiře není mnoho a většina respondentů neví o aktivitách, které jsou určené speciálně pro ně. Existuje tu mnoho neoficiálních škol, kde vyučují Syřané a setkávají se zde rodiče dětí. Dále jsou organizovány většinou krátkodobé workshopy či vzdělávací kurzy pro uprchlíky za účelem uplatnění se na pracovním trhu. V Městě 6. října se schází každý pátek politický klub Syřanů. „*Je to*

100 "Both of these things, i.e. gold and silk, are forbidden for the males of my ummah, but they are permissible for the females." Viz Funerals and Dhikr; Fiqh 4.035A. In: Fiqh as-Sunna. *Hadith Collection*.

101 Respondent F (muž, 26 let), 15. 12. 2014.

102 Respondent C (muž, 24 let), 6. 12. 2014.

*takové setkání Syřanů, povídáme si, hrajeme fotbal, bavíme se o politice a cítíme syrskou atmosféru tady v Káhiře. Není to ale žádný oficiální spolek.*¹⁰³

Organizovanou kulturní asociací pro uprchlíky je centrum Tadámun¹⁰⁴, jenž je provozováno pod záštitou UNHCR v Egyptě. V Káhiře je celkem 5 poboček. Tadámun pro africké uprchlíky jsou v M^éadí, Medínatu Nasr a Ard al-Levá'. Centrum ve Fajsalu je určeno súdánským a syrským uprchlíkům, je nejaktivnější počtem aktivit a také ho navštěvuje nejvíce dětí. Poslední pobočka Tadámunu se nachází v Městě 6. října a je určena výhradně syrským uprchlíkům.

Během svého terénního výzkumu jsem několikrát docházela do komunitního kulturního centra Tadámun ve čtvrti Fajsal. Během svých návštěv jsem sledovala dění v centru, pozorovala některé kurzy a povídala si jak s lektory, tak s dětmi. Prostředí centra je velmi příjemné. Dvorek se spoustou stromů a zeleně, po kterém se radostně prohánějí malé děti, působí v káhírských ulicích jako oáza. Centrum založil na podzim 2012 její současný manažer ^éAlá' al-Krajdy inspirován pobočkou v Městě 6. října. Do centra chodí denně zhruba 150 dětí a je tu 35 pracovníků, kteří jsou buď zaměstnaní nebo pracují jako dobrovolníci. Centrum dopoledne zajišťuje základní výuku dětem, které kvůli kapacitě nejsou přijaty do státních egyptských škol. Odpoledne probíhá mnoho kroužků jako vaření, ruční práce, zdravotní péče, počítače, angličtina, kreslení, hudební výchova a mnoho dalších.¹⁰⁵

4.3 Obrat v přístupu k Syřanům v Káhiře

Syřané volili Egypt jako bezpečný azyl nejen kvůli levným životním nákladům, ale také proto, že byli v Egyptě vítáni. Za vlády Mohammeda Morsího nepotřebovali Syřané vízum a byla jim nabízena asistence s bydlením, zdravotní péčí, školným a stravou. Navíc je Egyptané ve své zemi dobře přijímali, vážili si jich a pomáhali

103 Respondent H (muž, 43 let), 12. 12. 2014.

104 V překladu arabské *tadámun* znamená solidarita.

105 Z rozhovoru s ^éAlá' al-Krajdy (manažer pobočky Tadámun Fajsal), 1. 12. 2014.

jim.¹⁰⁶ Situace se ale diametrálně změnila v podstatě během jednoho dne. Milníkem je 30. 6. 2013, kdy propukly demonstrace za svržení prezidenta Mohammeda Morsího, člena Muslimského bratrstva. Ke svržení došlo za přispění armády v čele s generálem °Abdul Fattahem as-Sísím, jenž pro syrské uprchlíky nastolil velké změny. Změna v přístupu k Syřanům proběhla jak v rámci legislativy, což se odrazilo na dostupnosti azylu a bezpečnosti pro Syřany, tak ve společnosti, kdy se prostřednictvím médií rozšířila nenávist vůči uprchlíkům mezi lidmi.¹⁰⁷

Jen několik dní po sesazení Mohammeda Morsího byla zavedena vízová povinnost pro Syřany a imigranti byli na letištích vystavováni podrobným a zdlouhavým prohlídkám a výslechům. Krok byl obhajován jako prevence proti vstupu teroristů a nebezpečných jedinců na území Egypta. Dokonce bylo z Káhiry vráceno letadlo s 259 pasažéry zpět do konfliktem zmítané Sýrie. K rozhodnutí došlo jen pět dní po sesazení Morsího.¹⁰⁸

Nenávist uvnitř společnosti, kterou zažehla a podporovala média, se zakládala na spojení Syřanů s Muslimským bratrstvem. Situaci Syřanům s azylem v Egyptě ztížil sám prezident Mohammed Morsí, který byl považován za jejich mecenáše a ochránce. Klíčový byl jeho projev z 15. 6. 2013, kdy vyjádřil podporu Svobodné syrské armádě, zavřel syrskou ambasádu v Káhiře a přerušil vztahy se syrským režimem.¹⁰⁹ Řeč vyvolala mezi Egyptany dojem, že každý Syřan je z řad Muslimského bratrstva. Navíc odstranění Mohameda Morsího způsobilo paniku mezi syrskými aktivisty pronásledovanými syrským režimem, kterým Morsí poskytoval útočiště v Egyptě.¹¹⁰ Mnohým syrským aktivistům je sice povoleno účastnit se zahraničních konferencí a projektů. Při zpáteční cestě ale na letištích zjišťují, že jim Egypt zablokoval návrat.¹¹¹

106 Respondent D (žena, 40 let), 6. 12. 2014.

107 KHOLAIF, D. Egypt army crackdown splits Morsi opponents. *Al Jazeera*. 19.8.2013.

108 UN agency concerned over new restrictions for Syrian refugees fleeing to Egypt. *United Nations*. 12.7.2013.

109 Vztahy byly obnoveny a ambasáda znovu otevřena během července 2013. viz KORTAM, H. Egypt to re-evaluate Syria ties after coup. *Daily News Egypt*. 10.7.2013.

110 FSA praises Morsi's 'historic' statements on Syrian regime, *Ahram Online*. 16.6.2013.

111 HAUSLOHNER, A. Syrian refugees find hostility in Egypt. *The Washington Post*. 7. 9. 2013.

Na dalším vývoji agrese proti Syřanům nesou podíl hlavně média. Prokázalo se, že egyptská společnost je velmi lehce manipulovatelná médii a její úsudek se opírá více o zprávy publikované v televizi a novinách, než na osobní zkušenosti. Posledním polínkem do ohně byla účast některých syrských uprchlíků na protestech organizovaných Muslimským bratrstvem. Uprchlíci byli často donuceni charitativními islamistickými organizacemi účastnit se protestů za finanční a materiální pomoc, která jim byla poskytována. V očích veřejnosti tak byli syrští uprchlíci označeni za Muslimské bratry.¹¹²

Pro syrské uprchlíky měla nenávisť velký dopad. Z průzkumu vyplynulo, že politické události z léta 2013 silně ovlivnily všechny Syřany, kteří se následně začali bát o svou bezpečnost a začali Egypt nenávidět. Tento moment je označován za přelomový v otázce spokojenosti s pobytem v Káhiře. Způsobil smutek a přání odejít z Egypta pryč. Atmosféra v té době je Syřany označována jako „*neúnosná*“.¹¹³ Zhoršilo se jednání s úřady, uprchlíci se setkávali s agresí na ulicích, byly vymláceny syrské obchody a mnozí také přišli o materiální a finanční pomoc, kterou jim dosud charity štědře poskytovaly. Někteří se o své bezpečí báli natolik, že předstírali příslušnost k jinému státu. „*Po událostech v červnu bylo opravdu těžké být Syřanem. Jelikož jsem několik let žil v Kuvajtu, mám dobrý kuvajtský akcent. Dal jsem si kuvajtskou vlajku jako tapetu na mobil a holil jsem se také kuvajtským stylem. Když se mě někdo zeptal odkud jsem, řekl jsem, že z Kuvajtu.*“¹¹⁴

Dalším důsledkem náhlé agrese byla zvýšená registrace na úřadě UNHCR za účelem obdržení žluté karty, která zajišťuje status uprchlíka a s ním spojené výhody. Do té doby mnoho Syřanů nežádalo o status uprchlíka, snažili se zapojit do společnosti jako rovnocenní občané bez nároku na výhody. S nadešlou nejistou situací se ale uprchlíci báli vyhoštění a pojistili se registrací u UNHCR.¹¹⁵

112 Z přednášky Chrise Eadese, výkoného ředitele St. Andrew's refugee services. V Káhiře, 11. 12. 2014.

113 Respondent P (muž, 41 let), 3. 12. 2014.

114 Respondent I (muž, 22 let), 29. 11. 2014.

115 Respondent A (muž, 30 let), 1. 12. 2014.

Situace se začala uklidňovat a navracet k lepšímu koncem roku 2013. Velký podíl na zlepšení podmínek syrských uprchlíků mají opět média. Na konci roku prezentovali oblíbení televizní komici Básim Júsíř a Jusří Fúda ve svých talk show reálný obraz syrských uprchlíků v Egyptě. Pozvali do studia syrské hosty a odvysílali s nimi rozhovory, aby poukázali, že uprchlíci žijící v Káhiře nejsou teroristé, ale lidé, kteří potřebují pomoc.¹¹⁶ Ačkoli agrese mířená proti syrským uprchlíkům ustoupila, rezervovanost mezi oběma skupinami přetrvává a Syřané se bojí důvěřovat Egyptanům a místním úřadům.¹¹⁷

4.4 Spokojenost s životem v Káhiře

V této kapitole jsou použity pouze výpovědi respondentů založené na jejich osobních pocitech a snech. Reflektuje subjektivní pocity dotazovaných. Dlouhé odloučení od rodné země se silně projevuje, každý dotázaný touží vrátit se zpět do Sýrie. Někteří si situaci uvědomují v plné realitě, jiní volí útěk od tvrdé reality do svých snů a vlastního vnitřního světa bez velké naděje na změnu.

Spokojenost s životem v Káhiře se odvíjí od naplnění základních potřeb. Ti, kteří mají dobrou práci, říkají, že jsou převážně spokojení, na čemž má zásluhu finanční příjem. Od finančního příjmu se také odvíjí pocit úspěchu z života v Káhiře. Čím adekvátnější práci respondent získal, tím jeho úspěšnost v přirozeném začlenění se do společnosti stoupá. Většina respondentů ovšem vyjádřila spíše nespokojenost. Ačkoli se důvody pro nespokojenost leckdy liší podle věkové kategorie respondentů, v základě se shodují. V Káhiře jim vadí hlavně nehmotné věci jako tlak ze strany egyptské společnosti a postrádání vztahů, přátel. Častá nespokojenost je spojena s prací, absencí finančního příjmu a podprůměrnou životní úrovní. Neustálá práce způsobuje únavu a fyzické i psychické vyčerpání a zároveň je důvodem pro nedostatek volného času pro osobní potřebu a rodinu.¹¹⁸

116 ONtv: Jusří Fúda: An nadriba 'anfasná bi'anfasná wa nahnu nazunu 'ananá nuhářiz °alá 'anfisná. *YouTube*. 27.11.2013.

117 Respondent C (muž, 24 let), 6. 12. 2014.

118 Respondent K (muž, 37 let), 19. 12. 2014.

Přestože uznávají, že je vcelku lehké dostat se do Egypta, život je tam levný a dostávají humanitární pomoc, necítí se šťastní. Jejich spokojenost se také odvíjí od faktu, jak moc se dokázali uprchlíci smířit se svým novým životem a odprostit od vzpomínek na domov. Čím více srovnávají život před odchodem s tím v Káhiře, tím více jsou frustrováni.

Mladí lidé trpí tím, že si nejsou schopní budovat kariéru, nemají jistoty, svobodu a ztratili své životní sny. Také silněji postrádají přítomnost přátel a koníčků. Rodiče trápí, že není v jejich silách poskytnout svým dětem štěstí a kvalitní vzdělání.¹¹⁹ Objevuje se i domněnka, že v Evropě by se cítili líp, a proto tam často plánují odejít.

4.4.1 Plány do budoucnosti

Někteří respondenti mají určitý plán. Jedná se převážně o studenty univerzit, kteří plánují dosáhnout v Egyptě bakalářského diplomu a odejít do evropských zemí nebo USA studia dokončit. Život mají rozplánovaný až na desítky let dopředu. Představou je po studiích v Egyptě a západní zemi získat občanství v některé z evropských zemí, aby měli zaručený volný pohyb mezi zeměmi. Pokud nastanou dobré podmínky v Sýrii a budou tam pro ně přívětivé pracovní příležitosti, plánují vrátit se zpět do rodné země. Evropský pas jim má případně poskytnout volný odchod ze Sýrie v případě zklamání či nebezpečí v následku aktivní participace u opozice režimu.¹²⁰ Důkazem vážnosti jejich plánů je odchod jednoho respondenta dva měsíce po rozhovoru do USA, kde pokračuje ve studiích na univerzitě Houston v Texasu.

Většina ale tak určité plány nemá a ačkoli touží odejít do Evropy za lepším životem a svobodou, vědí, že dostat se tam je pro ně velice těžké. Evropské země, které uprchlíky lákají, jsou hlavně Německo a Švédsko a dále Rakousko, Francie,

119 Respondent H (muž, 43 let), 12. 12. 2014.

120 Respondent C (muž, 24 let), 6. 12. 2014.

Holandsko a Belgie. Syřané si od těchto zemí slibují kvalitní život, podporu státu a odrazový můstek pro další život. Někteří ale přiznávají, že je pro ně nereálné se do Evropy dostat kvůli finanční náročnosti cesty. Legální letecká cesta je příliš drahá a jen málo uprchlíků si ji může dovolit. Také získání víza je velmi obtížné a žádosti Syřanů jsou často evropskými ambasádami automaticky zamítnuty.¹²¹ Ti odvážnější volí ilegální cestu po moři.¹²² Cesta je ale velmi nebezpečná a troskotající lodě opuštěné na moři se stávají velkým problémem pro vlády evropských států. V kulturním centru Tadámun mají s touto cestou také zkušenost. „U nás v centru byla jedna sympatická rodina. Jejich otec chtěl hrozně moc odejít z Egypta, ale jedinou možností pro ně byla nelegální plavba do Evropy. Moc se těšil, jak odejdou do Evropy a jejich rodina bude mít lepší život. Potom nasedli na loď a odjeli. Měli smůlu, všichni se utopili, on, manželka a jejich tři děti.“¹²³

Někteří Syřané se bojí do Evropy odejít, ale často je to pro ně jediné řešení, když se nedokáží sžít s egyptským stylem života a do Sýrie mají dveře zavřené. A existují i tací, kteří do Evropy rozhodně nechtějí, protože si uvědomují velkou kulturní rozdílnost a přiznávají, že by v evropské kultuře nedokázali žít.¹²⁴

Do Sýrie se ale touží vrátit každý. Hlavní podmínkou je pro všechny záruka bezpečí. Dalšími podmínkami je pracovní pozice a kvalitní vybavení pracovišť (např. stroje).¹²⁵ Mnozí se ale do Sýrie neplánují vrátit kvůli svým aktivitám v opozici. Ví, že pokud je u moci nynější režim, čekalo by je v rodné zemi pronásledování. Dalším problémem pro Syřany, kteří by se rádi vrátili zpět je, že často přišli o majetek a dům a nemají se kam vrátit.¹²⁶ O návratu ale spíše jen sní a mluví o něm v horizontu 6 – 10 let.

121 Z rozhovoru se zaměstnancem konzulárního úseku evropské ambasády. Káhira. 9. 11. 2014.

122 Vstupenka na loď z Egypta do Itálie stojí 2000 USD. Z rozhovoru s respondentem N (žena, 29 let) nezaměstnaná, 6. 12. 2014.

123 Respondent D (žena, 40 let), 6. 12. 2014.

124 Respondent K (muž, 37 let), 19. 12. 2014.

125 Respondent I (muž, 22 let), 29. 11. 2014.

126 Respondent B (muž, 34 let), 8. 12. 2014.

5. Závěr

Komunita syrských uprchlíků v Káhiře se podstatně liší svým urbanistickým charakterem od uprchlíků v zemích sousedících se Sýrií, kde vyrůstají přeplněné uprchlické tábory s tristními podmínkami. Syřané do Egypta přicházeli již od roku 2011 a jejich počet rapidně stoupal během roku 2013. Obrovský nápor uprchlíků žádajících o azyl a finanční pomoc zasáhl nejen humanitární organizace, ale i celou egyptskou společnost, která se s novými "sousedy" musela vypořádat.

Egypt láká Syřany kulturní a jazykovou podobností, ale především svými levnými cenami a dostupností. Příchodu syrských uprchlíků napomohla také velmi příznivá politika Mohammeda Morsího, která vytvářela pro Syřany příznivé podmínky. Jak předvídala hypotéza výzkumu, situace se bohužel na počátku července 2013 změnila a došlo k podstatnému obratu v přístupu vůči Syřanům. Fyzické a slovní útoky na Syřany gradovaly a Egyptané propadli nepravému tvrzení médií, že Syřané jsou podporovatelé Muslimského bratrstva. Od tohoto okamžiku se velká část syrské komunity přestala cítit v Káhiře bezpečně a vzrůstá touha po odchodu z Egypta. Ačkoli se nenávisť ze strany Egyptanů díky vysílání programů na podporu Syřanů zmírnila, Syřané i přesto hledají cesty, jak se z Egypta dostat pryč. V důsledku častějších nelegálních velice nebezpečných plaveb přes Středozemní moře ke břehům jižní Evropy, narůstá problém troskotajících uprchlíků na prahu Evropy, který se v současné době silně dotýká evropských vlád.

Částečně byla potvrzena hypotéza, že se Syřané budou koncentrovat v určité čtvrti. Během čtyř let trvajících konfliktu se v Káhiře začali Syřané koncentrovat v jistých oblastech. Na rozdíl od hypotézy tedy nedochází k zabydlování pouze jedné čtvrti, ale vyšší počet Syřanů bydlí na větším počtu lokalit. Motivuje je k tomu především potřeba žít v komunitě blízkých lidí se stejnými kulturními a společenskými zvyklostmi. Největší takovou syrskou komunitou je Město 6. října na okraji Káhiry, kde syrský charakter začíná převládat nad egyptským a dokonce se mu přezdívá "Malý Damašek". Syřané také citelně zabydleli Medínat Nasr, ar-Reháb a okrajový levný al-Haram. Jak bylo předvídáno, Syřané se snaží být ekonomicky aktivní.

Hlavním finančním zdrojem, který zároveň citelně ovlivnil vzhled Káhiry, je provozování restaurací s vyhlášeným syrským jídlem. Syřané pracují na nesespecializovaných pozicích jako kuchaři, pracovníci v továrnách, prodavači. Ale také jako soukromí učitelé nebo v rámci humanitárních organizací. Ačkoli pro ně není lehké získat pracovní povolení, na nižších pozicích není vyžadováno a jeho vlastnictví je ignorováno egyptskými úřady. Velké procento syrských uprchlíků je ale závislé na humanitární finanční pomoci.

S přílivem syrských uprchlíků do Egypta se vynořily nové sociální problémy, či prohloubily již existující. Objevily se zprostředkované svatby Egyptů, kteří využívají tragické situace Syřanek a v podstatě je od rodin vykupují za minimální věno. Zvýraznila se také těžká ekonomická situace Egyptů, kteří uprchlíkům křivdí, že jim zabírají již tak omezená pracovní místa. Nejděsivější jsou ovšem rizika budoucnosti. Aktivním odpůrcům režimu Baššára al-Assada je vstup zpět do Sýrie znemožněn. Pokud prezident u moci zůstane, pro opozici se brány Sýrie zavřou nadobro a na řadu přijde otázka, v jaké zemi se přes touhu po rodné zemi zabydlet. Ohromné jsou také psychické důsledky konfliktu a následného útěku. Velké procento syrských uprchlíků pravidelně užívá léky proti depresím a úzkostem. Hlavně mladí lidé se hroutí, ztrácejí sny a i víru. Mezi nimi jsou i tací, kteří se vážně zřekli islámu v souvislosti s činy, jež Islámský stát páchá v Sýrii.

Práce slouží k základnímu seznámení se se situací syrských uprchlíků v Káhiře. Je nemožné situaci syrských uprchlíků zobecnit a posuzovat jen z některých úhlů. Ačkoli navenek žijí na uprchlíky ve velmi dobrých podmínkách a nic jim neschází, vnitřně pociťují úzkost, strach, deprese a potýkají se s existenčními problémy. Rozhodně by bylo zajímavé dané téma nadále sledovat a podrobně rozpracovat vývoj syrské komunity. Jak Syřané splynou s Egyptskou společností v průběhu dalších let? Vyhrotí se kulturní a společenské rozdíly či dojde k asimilaci obou národností? Navýší Evropa své kvóty pro uprchlíky a otázce integrace budem čelit i my?

6. Seznam použité literatury a pramenů

Adult and youth literacy: National, regional and global trends. *UNESCO* [online]. Červen 2013 [cit. 20. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/literacy-statistics-trends-1985-2015.pdf>

AYOUB, Maysa a KHALLAF, Shaden. *Syrian Refugees in Egypt: Challenges of a Politically Changing Environment*. Káhira: AUC, 2014.

Conflict: At Least 7,600,000 internally displaced. *Internal Displacement Monitoring Center* [online]. Prosinec 2014 [cit. 17. 4. 2015]. Dostupné z: <http://www.internal-displacement.org/middle-east-and-north-africa/syria/>

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 1993. ISBN 80-7066-822-9

Egypt Basic Needs and Livelihood April 2014 Dashboard. *UNHCR* [online]. Duben 2014 [cit. 20. 3. 2015]. Dostupné z: <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/download.php?id=6237>

Egyptian Foundation for Refugee Support. Refugee Guide [online]. [cit. 20.3.2015]. Dostupné z: <http://www.efrr-egypt.org/attachments/article/75/refugee%20guide.pdf>

EL GUNDY, Zeinab. Syrian brides not for sale: The story of a rumour. *Ahram Online* [online]. 16. 4. 2013 [cit. 4. 4. 2015]. Dostupné z: <http://english.ahram.org.eg/News/69376.aspx>

FSA praises Morsi's 'historic' statements on Syrian regime. *Ahram Online* [online]. 16. 6. 2013 [cit. 5. 4. 2015]. Dostupný z: <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/2/8/74115/World/Region/FSA-praises-Morsis-historic-statements-on-Syrian-r.aspx>

Funerals and Dhikr; Fiqh 4.035A. In: Fiqh as-Sunna. *Hadith Collection* [online]. [cit. 22. 4. 2015]. Dostupné z: <http://www.hadithcollection.com/fiqh-ussunnah/384-Fiqh-us%20Sunnah%20Section%2061.%20Al-Kafan%20%28The%20Shroud%29/21414-fiqh-us-sunnah-volume-004-funerals-and-dhikr-fiqh-4035a.html>

HATHAWAY, James. *The Rights of Refugees Under International Law*. University Press: Cambridge, 2005. ISBN 0-521-54263-4

HAUSLOHNER, Abigail. Syrian refugees find hostility in Egypt. *The Washington Post* [online]. 7. 9. 2013 [cit. 20. 4. 2015]. Dostupné z: http://www.washingtonpost.com/world/middle_east/syrian-refugees-find-hostility-in-egypt/2013/09/07/fc54b832-17cc-11e3-961c-f22d3aaf19ab_story.html

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2

HUEBLER, Friedrich a LU, Weixin. *Adult and youth literacy: National, regional and global trends, 1985-2015*. UNESCO Institute for Statistics: Kanada, 2013. ISBN 978-92-9189-133-7

January 2015 Syria Inter-agency Update. *UNHCR* [online]. 8. 2. 2015 [cit. 1. 3. 2015]. Dostupné z: <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/download.php?id=8136>

Joint Assessment for Syrian Refugees in Egypt. *UNHCR* [online]. Listopad 2013 [cit. 1. 3. 2015]. Dostupné z: <https://data.unhcr.org/syrianrefugees/download.php?id=6025>

KAGAN, Michael. *Shared responsibility in a new Egypt: A strategy for refugee protection*. Cairo: American University in Cairo, září 2011.

KHOLAIF, Dahlia. Egypt army crackdown splits Morsi opponents. *Al Jazeera* [online]. 19. 8. 2013 [cit. 5. 4. 2015]. Dostupný z: <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2013/08/201381965050587310.html>

KOBIA, Kofi a CRANFIELD, Leilla. Literature Review: Urban Refugees. *Support UNHCR* [online]. Zář 2009 [cit. 7. 4. 2015] Dostupné z: <http://www.supportunhcr.org/4b0a528c9.pdf>

KORTAM, Hend. Egypt to re-evaluate Syria ties after coup, *Daily News Egypt* [online]. 10. 7. 2013. [cit. 5. 4. 2015]. Dostupný z: <http://www.dailynewsegyp.com/2013/07/10/new-requirements-for-entry-of-syrians/>

KROPÁČEK, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 1993. ISBN 8070211253.

Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech (120/1976 Sb.). In: *Významné mezinárodní dokumenty*. Jiří Kriška: Domažlice, 1998. ISBN 80-86164-07-1

Morsí jasdiru qirár bimu^ćamalati at-tuláb as-súrjín kat-tuláb al-masrjín fí misr. *Al Khabar Press* [online]. 8. 9. 2012 [cit. 3. 3. 2015] Dostupné z: <http://alkhabarpress.com/مرسي-يصدر-قرار-بمعاملة-الطلاب-السوريين-كالطلاب-المصريين-في-مصر/>

Note on Syrians in Egypt. *UNHCR* [online]. 14. 11. 2012 [cit. 3. 3. 2015]. Dostupné z: <https://data.unhcr.org/syrianrefugees/download.php?id=1232>

ONtv. Jusrí Fúda: An nadriba 'anfasná bi'anfisná wa nahnu nazunu 'ananá nuháfiz °alá 'anfisná. *YouTube* [online]. 27. 11. 2013 [cit. 5. 4. 2015]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=22K6jvBLDjg#t=220>

President Mohamed Morsi's Speech at Cairo University. *Ikhwan Web* [online]. 1. 7. 2012 [cit. 7. 4. 2015]. Dostupné z: <http://www.ikhwanweb.com/article.php?id=30156>

Ratification status by country. *OHCHR* [online]. [cit. 20. 4. 2015]. Dostupné z: http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=54&Lang=en

Sigantories of International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights. *United Nations Treaty Collections* [online]. 19. 4. 2015 [cit. 20. 4. 2015]. Dostupné z: https://treaties.un.org/pages/viewdetails.aspx?chapter=4&lang=en&mtdsg_no=iv-3&src=treaty

STRAUSS, Anselm a CORBIN, Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: Postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Boskovice: Albert, 1999. ISBN 80-85834-60-X

Syria Regional Refugee Response – Demographic Data of Registered Population. *UNHCR* [online]. 15. 2. 2015 [cit. 3. 3. 2015]. Dostupné z: <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/country.php?id=103>

Syria Regional Refugee Response. *UNHCR* [online]. 14. 4. 2015 [cit. 17. 4. 2015]. Dostupné z: <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/regional.php>

Syrian Refugees – Distribution in Egypt by District. *UNHCR* [online]. 15. 2. 2014 [cit. 10. 3. 2015]. Dostupné z: <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/country.php?id=8>

Syrian refugees – population movement. *UNHCR* [online]. 15. 2. 2014 [cit. 20. 3. 2015]. Dostupné z: <https://data.unhcr.org/syrianrefugees/download.php?id=4499>

Syrian Refugees Emergency Needs Assessment Report. *Save the Children* [online]. Únor 2013 [cit. 17. 4. 2015]. Dostupné z: http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/savethechildre_ena_april20131.pdf

The Syrian refugee crisis begins: Up to 5000 refugees flee to Lebanon. *Syrian Refugees* [online]. Duben 2011 [cit. 1. 3. 2015]. Dostupné z: http://syrianrefugees.eu/?page_id=163

Úmluva o právním postavení uprchlíků (28/7/1951). In: MRÁZEK, Josef. *Dokumenty ke studiu mezinárodního práva*. Aleš Čeněk: Plzeň, 2005. ISBN 80-86898-08-3

UN agency concerned over new restrictions for Syrian refugees fleeing to Egypt. *United Nations* [online]. 12. 7. 2013 [cit. 5. 4. 2015]. Dostupný z: http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=45400#.V5F5n5N_Rjl

7. Resumé

Since the beginning of Syrian conflict about 4 millions of Syrians have fled to neighbouring countries and 7,6 millions have been internally displaced. One of their favourite destination is Egypt. This bachelor thesis focuses on Syrian refugees who came to Cairo after events that started in Syria in 2011. This work is based on a qualitative research conducted among 18 respondents in the age of 18 to 46 years. The research was carried out in Cairo during the period of October – December 2014 and its main goal was to study living conditions of the refugees and their integration into Egyptian society.

The work is structured into three chapters. First of them studies Cairo locations which Syrian refugees prefer for living. Egypt became unique among other affected countries for its decision not to build any refugee camp. Based on it all Syrians coming for the refuge live in the flats in the urbanized areas. Eventhough, Syrian refugees usually choose a flat according to its price before other demands, for some of them strong Syrian community is important as well. For this reason many settled down in 6th of October City, south-eastern neighborhood of Greater Cairo, nowadays so called “Syrian City“. Second chapter focuses on livelihood and financial sources which are fatal subjects for refugees' survival. Syrian refugees live from their savings, cash assistance provided by humanitarian organizations and a big part of them get money from their jobs. Many of refugees found a source of money in running restaurants with Syrian cuisine and employ other Syrians to provide work for them. Next chapter covers integration into Egyptian society and relationship between these two groups. Both nations have lot in common, however, their lifestyles and values differ quite lot and Syrians don't find comfort while living in Cairo. The attitude towards Syrians was dramatically changed after overthrow of president Mohammed Morsi in July 2013. Worsening environment increases desire among Syrian refugees to leave for other countries. They usually dream of an escape to Europe which is going to face growing pressure to accept those fleeing the Syrian conflict.

8. Přílohy

Příloha č. 1

Diskuzní skript

Blok A - Cílem je zjistit kdy a z jakého důvodu dotazovaný přišel do Káhiry. Prozkoumat hypotézu zda se syrští uprchlíci sdružují v určité čtvrti.

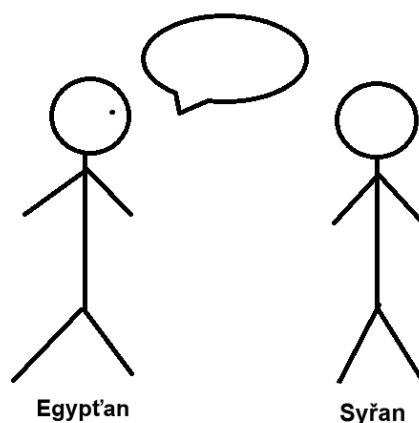
- Kdy jste přišel do Káhiry?
- Z jakého důvodu jste si vybral Káhiru?
- Znal jste již před příchodem do Káhiry někoho zde žijícího?
- Co rozhodovalo o místě vašeho bydliště?
- Žije ve stejné oblasti více Syřanů? Pokud ano, je to pro vás důležité? Proč?
- Jsou v Káhiře oblasti, které jsou známé koncentrací Syřanů?

Blok B - Cílem je zjistit ekonomické zajištění uprchlíků a oblasti, ve kterých pracují. Jaká je jeho finanční situace ve srovnání před příchodem do Káhiry.

- Jaké bylo vaše zaměstnání v Sýrii?
- Máte zaměstnání v Káhiře?
- Jste u někoho zaměstnán nebo podnikáte?
 - Pokud ano, jak obtížné pro vás bylo zaměstnání sehnat?
 - Čelíte jazykovým bariérám?
 - V jakém oboru pracujete?
- Pokud ne, jak se živíte?
- Mají vaši příbuzní práci?
- Jaké jsou vaše finanční prostředky v porovnání s vašimi potřebami?
- Pociťujete, že jste placen méně než Egyptan na stejné pozici?

Blok C - Vztahy s většinovou společností. Izolovanost nebo asimilace uprchlíků s obyvateli Káhiry. Problémy a střety, s kterými se dotazovaný setkal.

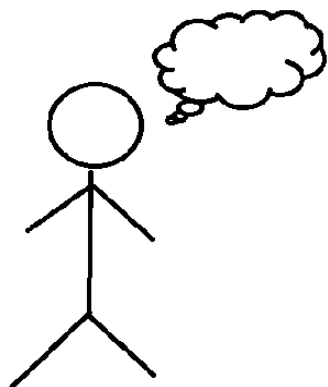
- Jak a s kým trávíte svůj volný čas?
 - Máte egyptské kamarády?
 - Jak často je vídáte a jaké aktivity s nimi děláte?
 - Existují v Káhiře aktivity výhradně pro syrské uprchlíky?
 - Jaké oblasti života jsou nejvíc rozdílné s životem Egyptanů?
 - Snažíte se jim přizpůsobit?
 - Čelil jste překážkám při příchodu?
- Jaká byla reakce Egyptana, když zjistil, že jste syrský uprchlík?



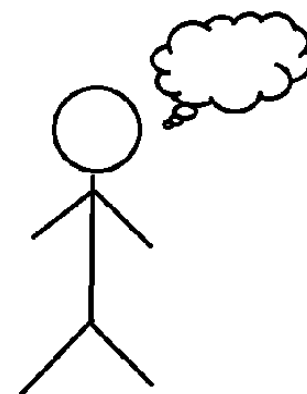
Blok D - Vývoj v přístupu Egyptanů k Syřanům. Jaké důvody stojí za změnou chování.

- Jak kvalitně jsou Egyptané informováni o situaci v Sýrii?
- Jaký je jejich názor na situaci v Sýrii?
- Pociťujete, že se přístup Egyptanů k vám během pobytu změnil? Kdy? Za jakých okolností?

- Doplňte bubliny



Co si Egyptan myslí o Syřanech teď?



Co si Egyptan myslel o Syřanech na podzim 2012?

Blok E - Jak je dotazovaný spokojený s životem v Káhiře. Zda plánuje v Káhiře zůstat a jaké má plány do budoucnosti.

Sémantický diferenciál:

Vyznačte na dané rozhraní svůj současný stav

Můj život v Káhiře je:

dobrá špatná

spokojený nespokojený

úspěšný neúspěšný

lehký těžký

snažím se přizpůsobit egyptskému životnímu stylu udržuji své tradice a životní styl

- V jakých oblastech pociťujete největší stres či nesoulad s okolím?

- Plánujete v Káhiře zůstat? Proč?

- Pokud ne - co vás k rozhodnutí vede?

- Jaké máte plány po odchodu z Káhiry?

- Pokud by se situaci v Sýrii uklidnil, vrátíte se? Za jakých podmínek?

Příloha č. 2

Seznam Respondentů

Kód	Pohlaví	Věk	Zaměstnání	Lokalita	Datum rozhovoru
A	muž	30	Z	Fajsal	1. 12. 2014
B	muž	34	Z	Fajsal	8. 12. 2014
C	muž	24	Z	Medínat Nasr	6. 12. 2014
D	žena	40	N	Manial	6. 12. 2014
E	muž	46	Z	Město 6. října	19. 12. 2014
F	muž	26	N	Gíza	15. 12. 2014
G	žena	29	Z	al-Haram	17. 11. 2014
H	muž	43	Z	Město 6. října	12. 12. 2014
I	muž	22	S	Fajsal	29. 11. 2014
J	žena	32	Z	al-Haram	9. 12. 2014
K	muž	37	Z	Město 6. října	19. 12. 2014
L	žena	18	N	Fajsal	3. 12. 2014
M	muž	47	N	ar-Reháb	23.11.2014
N	žena	29	N	Manial	6.12.2014
O	muž	35	Z	Dokki	10.12.2014
P	muž	41	Z	al-Haram	3.12.2014
Q	muž	25	S	Manial	10.12.2014
R	muž	24	S	ar-Reháb	16. 12. 2014

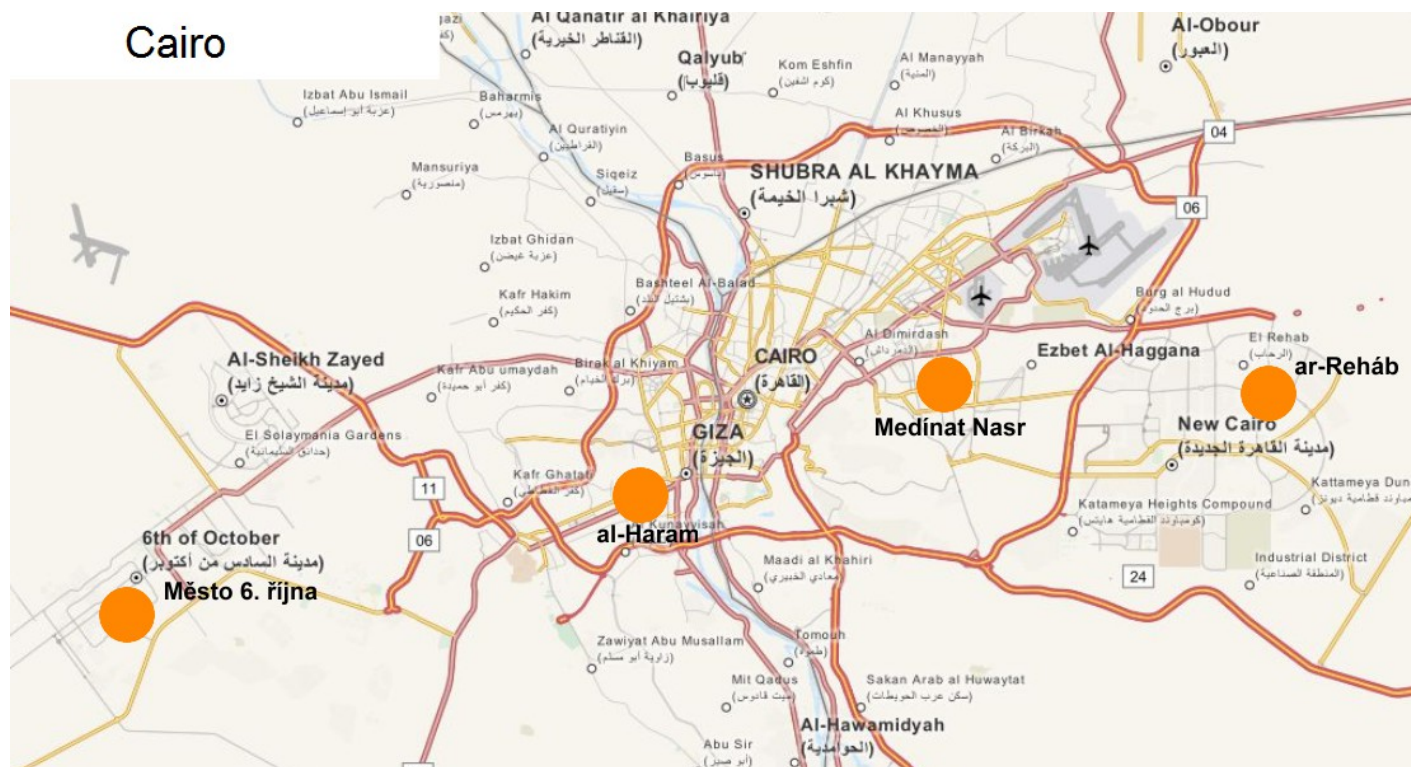
Z – zaměstnaný

N – nezaměstnaný

S – student

Příloha č. 3

Mapa největších syrských lokalit



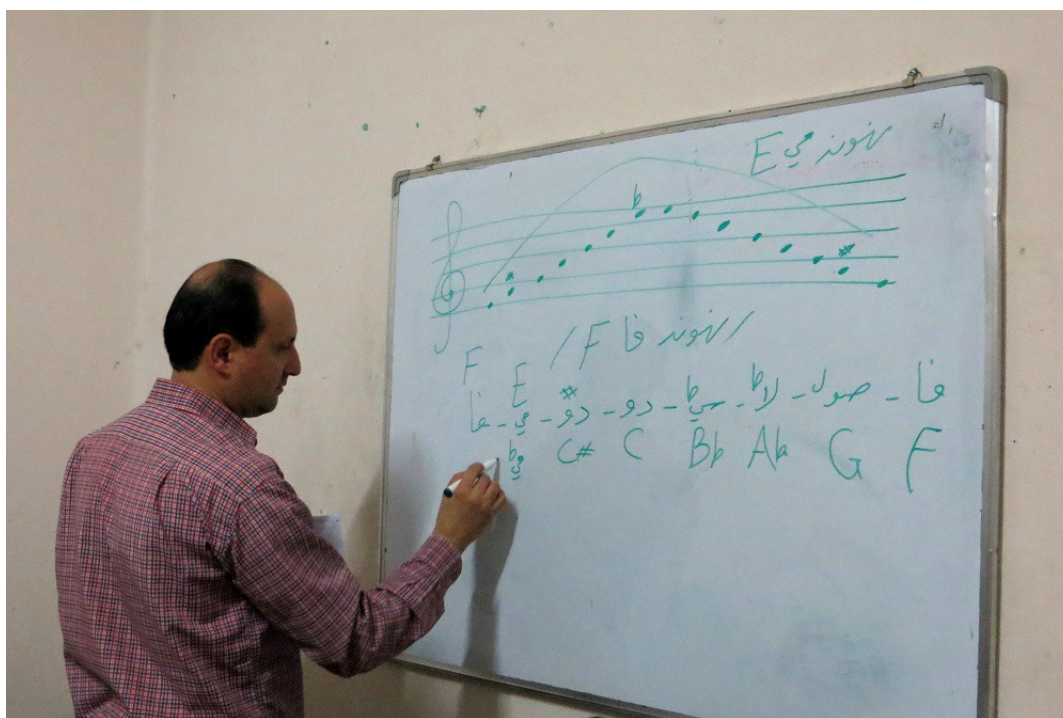
Příloha č. 4

Dotace příspěvků pro uprchlíky v Egyptě pro období leden až prosinec 2015

Organizace	Výše příspěvku (v USD)
CRS (Catholic Relief Services)	436 809,-
UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees)	299 975,-
WFP (World Food Programme)	3 069 215,-
WHO (World Health Organizations)	200 090,-
Celkem	4 006 089,-
Požadované prostředky	189 581 596,-
Pokrytí potřeb v %	2 %

Zdroj: 2015 Regional Refugee & Resilience Plan. *UNHCR*. 24.3.2015 Dostupné z: <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/download.php?id=8483>

Obrazová příloha



Obr. č. 1: Hudební výuka v kulturním centru Tadámun – mollové stupnice.
(Autor: Klára Jiráčková, Káhira 2014)



Obr. č. 2: Hudební výuka v kulturním centru Tadámun – hra na housle.
(Autor: Klára Jiráčková, Káhira 2014)



Obr. č. 3: Školní výuka v kulturním centru Tadmur.
(Autor: Klára Jiráčková, Káhira 2014)



Obr. č. 4: Syřanky připravují oběd v centru Tadmur.
(Zdroj: archiv centra Tadmur)



Obr. č. 5: V kadeřnickém salonu syrské uprchličky pracující v al-Haram.
(Autor: Klára Jiráčková, Káhira 2014)



Obr. č. 6: Na návštěvě u rodiny syrských uprchlíků v Městě 6. října.
(Autor: Klára Jiráčková, Káhira 2014)



Obr. č. 7: Syrská restaurace ve Fajsalu. Nápis zní: “*Restaurace Tajjiba se syrskými pokrmy.*”

(Autor: Klára Jiráčková, Káhira 2014)